

Tuomas Koskialho

Miespäivät tarjoaa keskusteluareenan

Mitä sinulle kuuluu, mies? Varsinkin nuorten miesten ääni tuntuu hukuvan yhteiskunnassa. Tampereen miespäivät tarjoaa tilaisuuden monipuoliseen keskusteluun.

➤ SIVU 3

Hannu Jukola

Naispapiin jakkuja valmistuu Ruskossa

Leena Torkki sovittelee Valonsäde-somistetta paikoilleen. Valkoinen on tarkoitettu juhlaan, musta arkikäyttöön.

➤ SIVU 4

Risto Heikkilän arkisto

Tähtitaivas kertoo Jumalan suuruudesta

– Parhaimmillaan luonnontiede ja teologia ovat kumppaneita, kun ihminen etsii paikkaansa maailmassa, sanoo tähtitiedettä harrastava rovasti Risto Heikkilä.

➤ SIVU 16

Messi tukee nuoria

➤ SIVUT 8-9

Autopajan nuoret Mikko Leino (vas.) ja Mikko Järvinen (katolla) sekä työpajan ohjaaja Ari Jaatinen ja erityisdiakoni Veijo Kiviluoma (takana) tuulettavat Messi Racing Teamin voittoa seurakuntien autopajojen rallisarjassa. Auto on nuorten rakentama.

Hannu Jukola

Tampere 7.11.2012

Kirkossa suuria muutoksia

KIRKON TUTKIMUSKESKUS julkaisee neljän vuoden välein nelivuotiskertomuksen. Juuri ilmestyneessä kirjassa esillä ovat vuodet 2008–2011.

Jo kirjan nimi *Haastettu kirkko* viittaa siihen, millaisessa tilanteessa kirkko on ollut neljä edellistä vuotta.

Vuosina 2008–2009 Suomessa elettiin taantuman aikaa. Tuotannon lasku ja työttömyyden nousu vaikuttivat useimpien suomalaisten elämäntilanteeseen heikentävästi.

Suomalaisessa yhteiskunnassa koettiin kouluampumisten ja perhesurmien aika. Kirkon työntekijöille tämä kertoi uudenlaisesta syrjäytymisestä. Samalla kirkkoon kohdistui odotuksia siitä, miten näitä murheellisia tapahtumia voitaisiin vähentää. Nuoret ovat oireilleet tänäkin vuonna, eikä näille ilmiöille tunnu olevan loppua.

Suomalaisessa perhe-elämässä on tapahtunut isoja muutoksia. Lapsettomia avo- ja aviopareja on tällä hetkellä enemmän kuin niitä, joissa on lapsia.

Myös yksineläviä naisia ja miehiä on enemmän kuin niitä, joilla on lapsia. Joka kuudes perhe on yksinhuoltajaperhe. Nämä numerot on syytä ottaa vakavasti: tarvitaan yhä kohdenetumpaa viestintää.

Monella sektorilla tapahtui asenteiden muutos. Suhtautuminen homoseksuaaleihin muuttui nopeasti. Vuonna 1982 yli puolet, 56 prosenttia suomalaisista, otti homoseksuaalien oikeuksiin mahdollisimman tiukan kannan. Vuonna 2009 vastaava luku oli vain 14 prosenttia.

Kirkossa seurakuntien jäseniä oli kertomuskauden (2011) lopussa 4 170 748 eli 77,1 prosenttia koko maan väestöstä. Jäsenten osuus koko väestöstä on kertomuskaudella laskenut 4,5 prosenttiyksikköä. Koskaan ennen kirkon jäsenten osuus ei ole samalla ajanjaksolla vähentynyt yhtä paljon.

Kirkkoon liittyi samana aikana 49 865 henkilöä, mikä on yli 10 000 henkeä enemmän kuin edellisellä kaudella.

Suomalaiset pitivät oman hengellisen elämän omana tietonaan. Kuitenkin runsas viidennes rukoili päivittäin. 53 prosenttia suomalaisista rukoili ainakin kerran vuodessa.

Vahvat kirkon toiminnat, kuten rippikoulu, ovat pysyneet nelivuotiskaudella miltei ennallaan. Myös isoskoulutus on suosittua nuorten keskuudessa. Vuonna 2011 isoskoulutukseen osallistui 25 000 nuorta.

Messi tarjoaa tukea ja turvaa

VIISI VUOTTA SITTEN Tampereen seurakunnat ja Tampereen Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys perustivat ohjaus- ja toimintakeskus Messin. Se on ollut monelle nuorelle uuden alku.

Messin johtavan erityisdiakonin Anne Kangasniemen mukaan viiden vuoden aikana nuoria on kuunneltu, kohdattu ja annettu rohkaisua 4000 kertaa. Työtä on tehty lämpöisellä sydämellä.

Aikuistuminen ei ole kenellekään helppoa. Voi vain kuvitella, miten suuri merkitys on päästä Messin asiakkaaksi. Nämä nuoret ovat usein yksinäisiä, mutta Messissä he pääsevät opettelemaan luottamusta kavereita ja työntekijöitä kohtaan. Jokainen Messissä jaloilleen päässyt on iso ilon aihe.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Tommas Koskela

YK:n päivän kulkue päättyi vaalitulaisuuteen

Yhdistyneiden Kansakuntien päivän kulkue 24. lokakuuta keräsi mukaan noin 40 ihmistä. Tullintorilta lähtenyt kulkue päättyi YK-viikon toimikunnan järjestämään kuntavaalitulaisuuteen Keskustorille.

– Vaalitulaisuus sentään keräsi paikalle enemmänkin kiinnos-

tuneita ihmisiä. Ehdokkaita oli ilmoittautunut seitsemästä ryhmästä, mutta lopulta paikalla oli vain viisi puhujaa. Useimmat puheenvuorot olivat hyvin rakentavia ja ottivat kantaa erityisesti syrjäytyneiden tai syrjäytymisuhan alla olevien puolesta, kertoo Tampereen seurakuntien yhteiskunnalli-

sen työn johtaja **Ilkka Hjerpppe**.

Ehdokkaat saivat vastata kysymykseen, miten he aikovat edistää ihmisoikeuksien toteutumista Tampereella.

– Mielenkiintoinen piirre oli se, että useiden suurten puolueiden edustajat puuttuivat paikalta, kertoo Hjerpppe.

Keskustelua uskosta

Jukka Relander sanoi taannoin radiossa arkkipiispa **Kari Mäkiselle**: ”Kirkossa on viime vuosina keskusteltu enemmän seksistä kuin Jumalasta.”

Näin on. Haastan suomalaiset keskustelemaan aiheesta: Mikä on totuus elämästä, kuolemasta ja ihmisestä?

50 vuotta olen ihmetellyt, miksi aniharvat etsivät totuutta. Surullinen tosiasia on, että kristitytkään eivät sitä juuri harrasta. Ja kun he eivät lue Raamattua, heitä on tosi helppo eksyttää.

Puhdassydäminen rehellinen isosetäni, juristi **Väinö Voipio** taas tutki tarkkaan luterilaista teologiaa – myös saksalaisten teologien teoksia. Hänen kirjastaan *Jumalan Puolustus* kävi ilmi, ettei hän voinut uskoa luterilaisen kirkon Jumalaan.

Pelotuksen uskonto kertoi miksi. Myös *Kahleissa vai vapaana* -kirjasta löytyi syitä hänen ateismiinsa.

En ole koskaan uskonut sellaiseen Jumalaan, jota Väinö-setä vastusti enkä luterilaiseen ihmiskäsitykseen, ”pölkkyteoriaan”, jota hän halveksi.

Idän Kirkon **Johannes Kryssotomos** sanoo: ”Kun Jumala kohtaa syntisen, hän ei mieti, miten rankaisisi tätä, vaan miten parantaisi hänet.”

Helvetillä pelottelu on moraalitonta. Se saa aikaan psyyken sairauksia ja itsemurhia. Samoin karismaattinen ”rahallarkoilukaataminen”, joka on rikollista toimintaa.

Nyt haastan kristityt etsimään oikeaa käsitystä Pyhästä Hengestä!

Paula Puhalainen

Rukoilemisesta

Jokunen viikko takaperin isossa tamperelaisessa lehdessä muuan pappismies paheksui äänekkästä rukoilemisesta kadunkulmissa.

Mutta siitä pappi ei maininnut mitään, että Jeesus piti mahtailuna myös kokoushuoneissa rukoilemista.

Jos Jeesus olisi nyt keskuudessamme, hän ehkä sanoisi: ”Älkää olko niin kuin ulkokullatut, jotka rukoilevat eduskuntatalon edessä, kirkoissa, seurakuntasaleissa ja televisiossa, jotta ihmiset heidät näkisivät.”

Markku Kiander

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Uskolla on tulevaisuus, koska jokaisella näyttää olevan valmius pohtia uskonkysymyksiä. Usko ei tule ulkopuolelta kasvatuksen tuotteena vaan se syntyy sisäisestä kaipuusta. Hiljainen etsintä tarvitsee tilaa.

Piispa **Matti Repo**
Aamulehti 14.10.

➤ Usko ja todellinen vakaumus tulee ihmiseen hitaasti. Se tulee imeytymällä. Se on sietämättömän hidas tie.

Pastori **Arto Köykkä** blogissaan 13.10.
”Uskonnon turistit”
www.seuris.net

➤ Uskonto on selvästi se asia, josta halutaan puhua. Se pyörii nyt mielessä. On paljon ihmisiä, jotka yrittävät asemoitua uudestaan.

Kansanedustaja, yhteiskuntatieteiden tohtori **Anna Kontula**
Aamulehti 16.10.

➤ Kun yhteiskunnat ajautuvat totalitarismiin, ne joko kieltävät uskonnot tai sallivat vain yhden. Siksi en enää aina oikein jaksa uskoa politiikkaan samanarvoisuuden takajana. Vaan panen toivoni uskoon.

Toimittaja **Matti Mörttinen**
Aamulehti 17.10.

➤ Jeesuksen opista löytää kaiken sen, mitä olen etsinyt muualtakin. Mielestäni ei ole myöskään tärkeää, miten uskoa julistaa ulkopuolisille, vaan se, miten ihmisten teot heijastavat uskoa ja ihmisen henkistä tilaa.

Kansanedustaja,
kehitysministeri **Heidi Hautala**
Kotimaa, Suola 3/2012

➤ Uskon aikaansaamat teot ovat nöyrytymisen ja rakkauden tekoja. Kiiltokuvamainen kristillisyyden liisäineen kaltaista mautonta mössöä, joka tallautuu ihmisten jalkoihin.

Pastori **Antti Siukonen**
Esse 25.10.

Tampereen miespäivillä keskustellaan erityisesti poikien ja nuorten miesten tilanteesta ja osallisuudesta yhteiskunnassa.

Miespäivillä voi harjoitella puhumista ilman kaljamukia

Erityisesti poikien ja nuorten miesten tilanne puhututtaa Tampereen miespäivillä Sampolas- sa 9.–10. marraskuuta.

Päivien keskustelua lietsoo muun muassa SAK:n tuore tutkimus, jonka mukaan jatkuvasti lisääntyvä määrä nuoria miehiä jää jatkokoulutuksen ja työelämän ulkopuolelle. Voidaan puhua jo sukupuoleen liittyvästä alikoulutuksesta ja alityöllisyydestä.

Tampereen seurakuntien yhteiskunnallisen työn johtaja **Ilkka Hjerppe** on pitkään seurannut miesten tilannetta.

– Heillä menee hyvin, huonosti ja hyvin huonosti! Ei siis voi yleistää, mutta toisaalta näyttää siltä, että pojilla ei mene koulussa keskimäärin yhtä hyvin kuin tytöillä. Miehet eivät myöskään hakeudu esimerkiksi hoitoalalle ja sosiaali-työhön. He ovat siis sivussa monilta inhimillisen elämän kannalta tärkeiltä alueilta.

Onko mies automaattisesti syrjäytynyt, jos ei aktiivisesti osallistu esimerkiksi seurakuntapiireihin, vaan valitsee mieluummin ravit tai lätkämatxin?

– Se mitä kukin harrastaa ei määritä sitä, onko ihminen syrjäytynyt. Oleellista on se, että ihminen mieltää olevansa osa jotain yhteisöä ja kokee voivansa toimia siellä täysivaltaisena jäsenenä. Osallistuminen seurakuntapiiriin ei välttämättä takaa tällaista osallisuutta, Hjerppe näkee.

Mieskö sosiaalinen ongelma?

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkijan **Jouko Karjalaisen** alustaa miespäivillä hieman provosoidenkin ”miehestä sosiaalisena ongelmana”.

Miksi mies on sosiaalinen ongelma?

– Kovin helposti on mahdollista löytää eri puolilta kannanottoja juuri tästä näkökulmasta. Samalla logiikalla valkoinen mies nähdään sitten globaalina ongelmana, Karjalainen sanoo.

– Yleistää ei liiaksi saa, mutta kyllähän monet sosiaaliset ongel-

mat ovat Suomessakin juuri miesten ongelmia. Tällaisia ovat esimerkiksi alkoholin ongelmakäyttö ja vankilaan joutuminen.

Tampereen miespäiviltä Karjalainen odottaa ennen kaikkea monipuolista keskustelua.

– Toivon, että paikalle tulisi mahdollisimman paljon myös sellaisia miehiä, jotka eivät tällaisissa tapahtumissa muuten käy.

Räväkät avauksetkaan eivät Karjalaisesta olisi pahitteeksi miessanoman levittämiseksi.

– Nyt olemme perinteiseen tapaan Sampolan luentosalissa, mutta aivan hyvin voisimme jatkossa pitää miespäivät vaikka Hakametsän jäähallissa!

Pojat jäävät heikommalle?

”Pojan polusta maailmalle” -teemasta tapahtumassa puhuu hoitokodin johtaja **Timo Mäkelä** Jyväskylästä. Hänellä on yli kolmen vuosikymmenen kokemus suomalaisista pojista ja nuorista miehistä.

– Minua on aina kiinnostanut pojan identiteetin muodostuminen eri aikoina. Miten hän kasvaa aikuiseksi ja mistä hän saa niitä eväitä elämän reppuun?

Samoin pojat rooli perheessä on askarruttanut Mäkelää.

– Väitän, että he jäävät suomalaisissa perheissä jollakin tavalla heikompaan asemaan kuin tytöt. Tästäkin aiheesta haluan nostaa keskustelua.

Syrjäytynyt vai keskiössä?

Mäkelä haluaa myös nuorten miesten äänen yhteiskunnassa esille.

– Asia on todella tärkeä. Levottomissa yhteiskunnissa taustalla on hyvin usein vihaisten nuorten miesten joukko, jolla menee syystä tai toisesta huonosti.

Suomessa ei juurikaan mella koida kaduilla, mutta muita ongelmia pojilla ja nuorilla miehillä tietysti on.

– Meillä on monenlaisia yhteiskunnan luomia tukiverkkoja, mutta se maailma on kovin

pirstaloitunut. Sieltä löytyy erilaisia sosiaalitoimijoita, lastensuojelua, nuorisopalveluita, työvoimapaalveluita ja lukuisia yhdistyksiä. Kyseessä on viidakko, jonne nuori mies heitetään selviytymään pa haansa mukaan.

Syrjäytyneisyys tulee hyvin usein esiin, kun puhutaan nuorista miehistä. Mäkelä ei termistä oikein pidä.

– Syrjäytyminen määrittelee kohteen jotenkin reunalle. Me olemme täällä keskiössä ja sinä jossain reunalla. Todellisuudessa- han syrjäytyneeksi leimattu voi itse kokea olevansa aivan tapahtumien keskellä.

Timo Mäkelä, miten houkuttelisit miespäiville myös niitä miehiä, jotka muuten viikonloppuna menevät kavereiden kanssa pubiin, raveihin tai urheilumatsiin?

– Tosi vaikea haaste. Sanoisin, että voisithan tällä kertaa tulla ilman kaljamukiakin keskustelemaan miehille tärkeistä asioista. Meidän miesten pitäisi aivan varmasti jutella keskenämme enemmän, hakea niitä sanoja. Tampereen miespäivät on siihen erinomainen harjoittelupaikka, Mäkelä innostaa.

Vesa Keinonen

Tampereen miespäivät pidetään jo 15. kerran ja sen yhtenä järjestäjänä on Tampereen seurakuntien yhteiskunnallinen työ. Miespäivät järjestetään Sampolassa 9.–10. marraskuuta. Ohjelma löytyy Facebookista.

Järjestetäänkö miespäivät seuraavan kerran Hakametsässä?

Seurakuntien leirikeskussuunnitelma hyväksyttiin kirkkovaltuustossa

Pitkään vireillä ollut Tampereen seurakuntien leirikeskussuunnitelma hyväksyttiin pienin muutoksin yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa 1. marraskuuta.

Leirikeskussuunnitelma on päivitetty viimeksi 19. syyskuuta 2012. Tämän pohjalta aletaan kehittää sekä Julkujärven että Pättinniemen leirikeskusta.

– Monet seurakuntayhtymän leirikeskukset alkavat olla siinä kunnossa, että nuoret eivät enää halua tulla leirikeskuksiimme. Tämä tuli selvästi ilmi, kun Rajalan leirikeskus remontoitiin. Siitä tuli suosittu leirikeskus korjauksen jälkeen, sanoo Tampereen seurakuntien hallintojohtaja **Matti Ilveskoski**.

Tavoitteena on, että kaikki seurakuntien leirit järjestettäisiin omissa leirikeskuksissa. Tähän päästään rakentamalla sellaisia leirikeskuksia, joissa voidaan pitää samanaikaisesti useampia leirejä.

Tarkoituksena on laatia Julkujärven ja Pättinniemen leirikeskuksista yleissuunnitelma maaliskuun 2013 loppuun mennessä. Yleissuunnitelmassa määritellään kummankin leirikeskuk- sen alueen käyttö ja rakennusten sijoittelu alueelle. Varsinaiset investointipäätökset tehdään erikseen ja toteutus tapahtuu vaiheittain taloudellisten mahdollisuuksien mukaan.

Hautamaksuja korotettiin

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti hieman korottaa hautamaksuja 1. marraskuuta kokouksessaan. Esi-

merkiksi tamperelaisen vainajan arkku- ja uurnapaikkojen hinnat nousevat 20 eurolla ensi vuonna.

Kirkkohallituksen tilastojen mukaan Tampereella on edelleen tarve nostaa hautamaksuja. Tulon- jen osuutta menoista on nostettava, jotta todelliset kustannukset hautaustoimen menoista tulisi katettua.

Tampereen seurakuntien osuus yhteisöverosta riittäisi kattamaan omat hautaustoimen menot, mutta samalla seurakuntayhtymä joutuu maksamaan keskusrahastomaksuja, joilla katetaan yhteisöveron osuutta.

Valtakunnallisesti hautaustoimen tulojen pitäisi olla noin 25 prosenttia nettokustannuk- sista, jotta ne yhteisöveron kansa riittäisivät kattamaan hautaustoimen menot.

Kirkollisvero pysyy ennallaan

Yhteinen kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2013 tuloveroprosentiksi 1,25 prosenttia. Tampereen seurakuntayhtymän tuloveroprosentti on säilynyt samansuuruisen jo vuodesta 1976.

Herätys!

Suojellaanko Tampereella lisää kirkkorakennuksia?

Kirkolliskokous päättää tällä viikolla muun muassa kirkollisten rakennusten suojelusta. Nyt suojelun raja on vuodessa 1917.

Miksi Tampereen seurakuntien suhtautuminen suojelun ulottamisesta kaikkiin vähintään 50 vuotta vanhoihin kirkollisiin rakennuksiin on kielteinen, kiinteistöpäällikkö Pekka Niemi?

– Etenkin rahan takia. Seurakuntayhtymä yhtyi lausunnon- saan Turun ja Kaarinan kiinteistöjohtaja **Seppo Kosolan** eri- vään mielipiteeseen.

Kosola toteaa 50 vuoden iän johtavan siihen, että 1970-lu- vulla ja sitä myöhemmin tehdyistä rakennuksista luopuminen tai niiden käytön muuttaminen tulisi mahdolliseksi suojelu- päätöksen takia. Seurakuntia jäisi rasittamaan suuri ja vajaa- käyttöinen kiinteistökanta.

Tampereella on tähän mennessä suojeltu yhdeksän kirkkoa ja Kalevankankaan kappeli. Näistä Viinikan ja Kalevan kirkot on suojeltu arkkitehtonisin perustein. Esityksen toteutuessa suojeltaviksi tulevat myös Aitolahden vanha kirkko, Härmälän, Pispalan ja Lielahden kirkot sekä Vatialan kappeli.

Miksi Museovirasto puolsi esitystä, erikoistutkija Laura Tuominen?

– Kaikkien kirkollisten rakennusten olennaisia muutoksia kos- kevat päätökset alistetaan kirkkohallitukselle. Kirkkolain mu- kainen suojelu merkitsee sitä, että sen lisäksi on tietyn ikäisten rakennusten osalta velvoite varata Museovirastolle tilaisuus lausunnon antamiseen.

– Lausunnon sisältö voi vaikuttaa korjaus- ja muutossuun- nitelmiin. Kaikkien seurakuntien hallinnossa ei ole rakennut- tamisen osaamista, ja silloin on tärkeää mahdollisuus saada korjausneuvontaa.

Miten paljon lisää rakennuksia tulisi suojeltavaksi koko maassa?

– Museoviraston lausunnonannon piiriin tulisi kerralla noin 120 uutta kirkkoa ja lähes 80 siunauskappelia.

Asta Kettunen

Lue lisää: www.tampereenkirkkosanomati.fi

Ruskossa valmistuu uutta ilmettä

Ompelukone nakuttaa arkipiispan asua Tampereen Ruskossa. Pöydälle on levitetty jakun kaavan osasia.

Ateljé Solemniksessa on pitänyt tavallistakin kovempaa kiirettä sen jälkeen, kun naispapiin uuden virkapuvun valmistaja varmistui. Asu oli koekäytössä alkukeväästä ja lopputulos julkistettiin toukokuussa.

Suunnittelusta valmistukseen kului viisi vuotta. Uudistus lähti Naisteologit-yhdistyksen toiveesta. Piispainkokous asetti työryhmän vuonna 2007, vaatesuunnittelija **Kirsimari Kärkkäinen** voitti suunnittelukilpailun vuonna 2008, piispainkokous hyväksyi ohjeet papin virkapukeutumisesta 2010 ja mallisto julkistettiin 2011.

Piispainkokous valitsi jatkokehitettävän mallin 22 ehdotuksen joukosta. Voittajassa ilmenivät papin puvun pysyvät piirteet: se ulottuu nilkkoihin, se on musta ja siinä on kaulus.

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa voitti mallistosta järjestetyn tarjouskilpailun kolmeksi vuodeksi. Valmistuttamisesta, jälleenmyynnistä ja jakelusta vastaava Sacrum on osa Kotimaata, ja Ateljé Solemnis on Sacrumin ompelimo.

Matkaa hidastivat mallisuojan hakeminen, valmistajien kilpailutus ja valinnasta tehty valitus. Kilpailuttamisesta vastasi kirkkohalli-

tus, jonka ehdoista yksi oli, että uuden puvun on oltava vanhaa edullisempi.

Vaikka uusiakin asuja on arvosteltu kalliiksi, kilpailu tiristi hinnan sen verran alas, että rintaan kiinnitettävä hopeinen Valonlähderisti tulee muusta puvusta poiketen maailmalta.

– Toiveissamme on, että myyntiin tulisi myös kotimainen risti, ja asiakas saisi valita niiden välillä, Solemniksen tuotepäällikkö **Leena Torkki** kertoo.

”Tehdäänkö nekin jossain?”

Ateljén pöydälle päätyneet kaavat ovat peräisin Topper Uniformista, joka valmistaa peruskoon puvut. Se on erikoistunut tekemään virkasuja esimerkiksi armeijaan, ja on mittanauhan kanssa käyty tapaa-massa presidentinlinnan kadettajakin. ”Ai tehdäänkö nekin jossain” -kommentteja on kuultu.

Kaavoista tehdään jakkuja asiakkaan mittojen mukaan. Kaavojen muokkauksen jälkeen kaavat asetellaan kankaalle ja leikataan. Lisäksi on leikattava tukikankaat ja vuorit.

– Vasta kun kaikki on silputtu, päästään ompelemaan.

Naispapiit voivat yhä käyttää myös tekstiilitaitelija **Vuokko Nurmesniemen** 1980-luvulla

suunnittelemaa virkapukua. Sitä Solemniksessa tehtiin yli 20 vuotta.

Keskimäärin vuodessa on valmistunut viitisenkymmentä naisten pukua. Uusia mittatilausjakkuja on tehty kolmisenkymmentä.

– Viime viikolla tehtiin ensimmäinen käyttöön menevä äitiysmalli, jakku ja housut. Se on mahdollista myös vuokrata – paitsi paita ja risti, Torkki kertoo.

Valonsäde-mallistoa on esitelty ympäri maan. Sovitussarjat ovat myös Helsingissä, Pieksämäellä ja Liedossa, mutta jos muutoksia tarvitaan, matka käy väkisinkin Tampereelle.

Seurakunnat säästävät tekstiileissä ja puvuissa

Kilpailun kiihtyminen on näkynyt työtahdissa ja työntekijämäärässä. Nyt ompelimossa on kolme vaki-
tuista, yksi määräaikainen ja harjoittelija.

– Tuotevalikoima on niin suuri, ettei kaikkea millään pystytäkään täällä. Resurssit eivät riitä eikä miesten että naisten pukujen tekemiseen, kertoo Torkki.

Solemniksessa on tehty monet Tampereen seurakuntienkin kirkkotekstiilit, ja niin pappien kuin lehtorienkin alboja.

– Nykyään seurakunnat säästävät kirkkotekstiileissä, mutta muuta liturgista vaatetusta tarvitaan.

Muutama seurakunta kustantaa yhä papeilleen yhden paidan vuodessa.

Solemniksen hyllyssä on kangaita, mutta asiakas voi tulla myös oma pakka kainalossa.

– Kankaan hommaaminen on nykyään vaikeaa. Kotimainen valmistus on loppunut, ja Keski-Euroopasta kangasta on ostettava vähintään puoli kilometriä, eikä kaikkia värejä ole tarjolla. Pieniä eriä tehtaot eivät lähde värjäämään.

– Valkoista löytyy helposti kangaskaupoistakin, mutta liturgista violettia on turha haaveilla löytävänsä. Silkkiiä tulee Englannista, mutta villakankaita ei tahdo saada mistään, Torkki harmittelee.

Kotimaista pyritään myymään, mutta rinnan on tarjolla tuontipaitoja edullisempaa etsivälle.

– Mieluiten tietysti myyn kotimaista, se työllistää ja laatu on hyvä.

Hannu Juvola

Leena Torkki opastaa Heidi Kovaljeffia, joka opiskelee vaatetusompelijaksi Tampereen ammattiopistossa. Harjoittelija on tykännyt työstään, mutta suorituspaikat tuntuivat.

Mystinen pulma värjäytymisestä

Uudessa mallistossa on kaksi jakkua, polvipituinen tai pitkä hame, kaksi housuvaihtoehtoa ja papin kauluspaidat, joista asiakas valitsee tarvitsemansa kokonaisuuden. Uutta on bambuneuloksinen soke-
ripalakauluspaita.

Joissain tapauksissa jakku on värjätty valkoista Valonsäde-so-

mistetta tai paitaa. Lähteeksi epäillään vuorikangasta.

Nyt värjäytymistä testataan kahdessa laboratorioissa. Malliston seurantatyöryhmä lupaa korvata värimuutoksen käyttäjille. Vaihdamisen ohella mietitään pesettämistä. Valmistuksessa käytetään jo uutta vuorikangasta.

Asta Kettunen

Virkapuku vai ei?

Piispainkokouksen uuden pukeutumisohjeen lähtökohta on, että pappi on aina virkaa toimittaessaan tunnistettavissa papiksi. Kaikki tamperelaiset naispapiit eivät ole käyttäneet papin pukua, koska tarvitsevat sitä harvoin tai eivät toimi seurakuntapappina.

– Mielestäni papin tunnistettavuuteen riittää pantapaita, ja muu juhlapukeutuminen on makuasia, arvelee Tuomiokirkkoseurakunnan vs. seurakuntapastori **Mari Korhonen-Hieta**.

Samoilla linjoilla on Harjun seurakuntapastori **Riitta Laankoski**, jonka mielestä papinpaidan ja tumman jakkupuvun pitäisi riittää muualla, koska albaa käytetään toimituksissa.

– Virkapukua tarvitaan, koska siinä pappi on helposti tunnistettavissa. Juhlavuodeltaan se sopii kaikkiin kirkollisiin toimituksiin ja messuihin, sanoo puolestaan vs. sairaalapastori **Elina Oksanen**.

– Mielestäni uskonto saa näkyä katukuvassa. Kun pappi on virka-tehtävissä, hänen tulisi kantaa vi-

ran tunnusmerkkejä. Se viestittää ympäristölle, että häntä voi lähestyä, jos esimerkiksi tarvitsee kuuntelijaa, perustelee Harjun seurakuntapastori **Amélie Liehrmann**.

– Juhlatilanteissa, kuten toimituksissa, vaatetuksella pappi myös kertoo arvostavansa tilaisuutta ja olevansa paikalla kirkon edustajana.

Sairaalapastori **Eija Rantalan** mukaan seurakuntalaiset tietävät virkapuvusta, kuka hän on ja millä asialla.

– Minusta papin virka-asu samoin kuin papin roolikin parhaimmillaan auttaa meitä työssämme, toteaa Härmälän seurakuntapastori **Päivi Repo**.

Pappisvihkimyksessä virkapuvun on oltava päällä, mutta sen ei tarvitse olla oma. Lehtorin sametisen mustan jakkupuvun suunnitelti 1950-luvulla **Riitta Immonen**.

Asta Kettunen

Lue lisää:
www.tampereenkirkkosanommat.fi

Tuomas Koskitalo

Nona Lehtinen sovitti uusia virka-asun osia Tampereella pyörähtäneessä esitelyssä.

Mitä mieltä?

Uutta pukua on kehitetty mutta myös arvosteltu. Tampereella-
kin mielipiteet jakautuvat:

- Hyvää palautetta on tullut seurakuntalaisilta, itsekin olen pitänyt. Materiaali on helposti kuluvaa ja jakun vuori päästää väriä. Asu on juhlayla, ja helpo käyttää eri tilaisuuksissa, vapauttaa miettimästä pukeutumisesta. Hinta oli sopiva ja hankinta helppoa. Sacrumissa on ystävällinen palvelu.
- Trikoopantapaitoja on ollut helppo yhdistää arkivaatteisiin ja tehdä oman näköisiä kokonaisuuksia. Miksi uusissa paidoissa panta on leveämpi kuin ennen?
- Voisin kuvitella sen tasokkaan hotellin vastaanottovirkailijan työasuksi. Muotoilussa näkyy liiaksi tämän päivän trendi. Vaikea kuvitella, että se tulee kestämään aikaa. Vanha on graaffisen

tyylikäs, jopa upean minimalistinen, hiljaisen arvokas.

- Veistoksellinen ja naisellinen laihan ja kauniin kantajan päällä. Vuokon malli oli pappismaisempi ja sukupuoleton.
- Maalla Vuokko rulettaa ihan hyvin.
- Bambukuituista mustaa pukeutumispaitaa on pehmeä käyttää.
- Uusi puvusto on kaunis, vanha paksu ja kuuma.
- Uusi näyttää kauniilta, mutta vanhallaakin olen pärjännyt. Onhan kyse paljon maksavasta hankinnasta.
- 1994 sain pappisvihkimyksen ja hankin papin jakkupuvun. Se on edelleen sopiva.
- Ei ole taloudellisia mahdollisuuksia ostaa uutta.

Asta Kettunen

Voit kutsua Jumalaa Isäksi

Minua on monena vuonna kirpaisut isänpäivän lähestyessä. Kun pudotan kortin postiin omalle isälle ni tai leivon lasteni kanssa isänpäiväkakkua, mieleeni tulvahtavat ne monet, joilla ei ole osoitetta. Tai sitten osoite on, mutta sitä ei halua muistaa.

Usein pappina tiedostan myös sen, ettei Jumalasta puhuminen turvallisena isänä kolahda kaikkiin. Isä rakastaa, ei halua lapsilleen pahaa, isä pitää huolta. Mutta entäs kun isästä tulevat mielikuvat ovat Eppu Normaalin laulun sanat: työttömyys, viina, kirves ja perhe, lumihanki, poliisi ja viimeinen erhe.

Ajatus Jumalasta perheenisänä poikkeaa monien muiden uskontojen jumalakuvista. Useissa uskonnoissa jumala on etäinen, mahtava majesteetti, suuri hallitsija. Kristityn oikeus isä–lapsi -suhteseen perustuu Jeesuksen avaamaan mahdollisuuteen: *"kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen."* (Joh.1:12)

Lapsi on vanhempien silmissä täydellinen. Lasta rakastetaan sel-laisena kuin hän on, ei vasta kun hän on kasvanut johonkin tiettyyn mittaan. Kun lapsi ei osaa tai kun hän pelkää, hänestä huolehditaan.

Niille, joille isästä tulee ennem-min mieleen lumihanki kuin läm-pöisiä muistoja, haluan antaa toi-voa **Ben Furmanin** tyyliin: Kos-kaan ei ole liian myöhäistä saada onnellista isäsuhdetta.

Ravinnoksi

KULUVAN VUODEN AIKANA tällä palstalla ihmetellään erilaisia ruokaan ja kristilliseen uskoon liittyviä ilmiöitä.

GRANAATTIOMENA

Granaattiomenan terveellisyyttä ylistetään, sillä se sisältää runsaasti antioksidantteja, jopa mustikkaakin enemmän. Antioksidanttien avulla keho taas suojautuu sairauksilta ja rappeutumiselta.

Granaattiomenan syöminen saattaa auttaa myös tekemään ihosta joustavamman, alentamaan verenpainetta, hillitsemään kolesterolin muodostumista verisuoniin, vahvistamaan vastustuskykyä ja pitämään virustaudit loitolla – ja tämä oli vasta hyväätekevän listan alkupää.

Todellinen superruoka siis. Suomalaisen kannalta granaattiomenan miinus on sen pitkä kuljetusmatka, mutta ei se kuitenkaan ole tuontihedelmä ekosyntien pahimasta päästä.

Vanhassa testamentissa granaattiomena mainitaan 25 kertaa. Runsassiemeninen sisus on tehnyt siitä hedelmällisyyden ja äitiyden vertauskuvan. *Laulujen laulusa* granaattiomenaan liittyvät nuoruus, kauneus ja maallinen rakkaus. Jerusalemin temppelissä granaattiomenakoristeita oli Jumalan

siunausta symboloimassa ja pappien vaatteissa kirjailuna kertomassa kuuliaisuudesta.

Uudessa testamentissa granaattiomenaa ei mainita, mutta ovat kristityt teologitkin huomanneet sen vertauskuvallisen arvon. Runsas siementen määrä kertoo kristittyjen määrästä ja hedelmän kova kuori taas on ihmiset sisäänsä sulkeva kirkko. Granaattiomena symboloi näin maailmanlaajaa Kristuksen kirkkoa.

Tulevat pyhät

11.11. Kahden valtakunnan kansalaisena

Jumalan valtakunnan kaipaaminen saa ihmisen helposti elämään sitku-elämää. Nyt kärvistellään joten kuten, mutta todellinen elämä alkaa vasta sitten kun.

Tämä sunnuntai muistuttaa päinvastaisesta (Matt.17:24–27).

Kristitty on täysillä taivaan asukas, mutta täysillä myös mukana

maailmassa. Jeesus ei kannusta karkaamaan arjesta. Elämä on

täällä, Jumalan luomassa maailmassa. Jumalan valtakuntakin on jo täällä, ei vain sitten kun.

18.11. Valvokaa! Valvomisen sunnuntai

Jatkuvan valvomisen ajattelukin saa stressikäyrän nousemaan.

Miten sitä silti voisi olla valveilla elämänsä melskeissä? Jeesus

puhuu ihmisistä arkisissa töissään ja sitten: "toinen otetaan, toinen

jätetään." (Matt. 24: 36–44) Arkea on elettävä, mutta jotenkin niin,

että Jeesuksen seuraaminen on mukana arkisimmissakin asioissa.

Helmi

Jumala ei ole tarkoittanut, että saisimme osaksemme

vihan, vaan että pelastuisimme Herramme Jeesuksen

Kristuksen tullessa. Kristus on kuollut puolestamme,

jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan,

olimmepa valveilla tai kuoleman unessa.

Rohkaiskaa ja vahvistakaa siis toinen toistanne,

ja niinhän te teettekin.

(1.Tess.5:9–11)

Isyys vaatii vahvuutta

Menestykseni lap-
sena futiksessa ja jää-
kiekossa oli kehnoa.
Koulussa minut säännönmukai-
sesti valittiin viimeisten joukos-
sa joukkueisiin ja osani oli hytis-
tä maalissa.

Nyt setvin samantyyllisiä koh-
taloita poikieni elämässä. He to-
ki mahtuvat kentälle pelaamaan.
Mutta luulisin silti, että minua ja
poikiani yhdistää lopulta samainen
palo – ei pelaamiseen – vaan kave-
ruuden jakamiseen.

Tarzanin innoittamana aloin
murrosiässä treenata hauistani.
Oven karmiin viritetty leuanveto-
tanko alkoikin tuottaa parissa vuo-
dessa tuloksia. Sittenmin muistan
tyttöystäväni veljen ihailevan kat-
seen kun hän näki käsivarteni.

Tuossa katseessa oli jotakin sa-
nattoman syvää. Vaikka en aiem-
min ollut pystynyt perinteisiin

miesihanteisiin, miehistymiseni
tuli nyt syvästi ravituksi saamas-
taan huomiosta.

Tänään kohta viisikymppisen
elämäni kysymysten teemat ovat
kiertyneet samaisten teemojen ää-
reen. En rakenna taloja, enkä ym-
märrä autoista kuin että ne täy-
tyy toisinaan tankata. Olen siis pe-
rinteisen mieskäsityksen mukaan
edelleen torso, vaikkakin olen pär-
jännyt mukavasti muilla elämän-
alueilla.

Fyysisellä voimalla ei ole nyky-
maailmassa käyttöä; yhä harvem-
man miehen tarvitsee enää käydä
tukkimetsällä tai sotia ylimaallisia
vihollisia vastaan. Vaikka ha-
uikseni hyödyttää minua nykyään
lähinnä kauppakassien kannossa,
niin näen lihasten merkityksen
edelleen vertauskuvallisesti sa-
mana, suojaavana voimana kodin
uhkia vastaan.

Petri Aarnio

Kirjoittaja on
tamperelainen AD ja isä.

Petri Aarnion arkisto

Kirjoittaja piirsi tämän Tarzanin ollessaan noin 7-vuotias.

Isänpäivän iltamusiikkia

Kanttori Elina Peuran ensimmäinen konsertti Tampereella järjestetään isänpäivänä, sunnuntaina 11. marraskuuta kello 18 Pispalan kirkossa.

Peura aloitti Harjun seurakunnan kanttorin virassa lokakuussa. Konsertin ohjelmassa kuullaan barokin mestareiden teoksia, kanttorin lempimusiikkia.

Säveltäjänimistä voi mainita Georg Böhmin ja Nicolaus Bruhnin. Johann Sebastian Bachin teoksista ohjelmassa on *Preludi ja fuu-*

ga c-molli BWV 549. Ranskalaisia sävyjä tuo Eugène Gigoutun *Toccata*.

Wolfgan Amadeus Mozartin aariat *Laudate Dominum* sekä *Agnus Dei* kuullaan kanttori **Tarja Laitisen** tulkitsemina. Samoin Giulio Caccinin herkkä laulu *Ave Maria* ja Georg Friedrich Händelin musiikkia. Piano- ja urkusäestyksistä vastaa Elina Peura.

Konsertin ohjelma maksaa 10 euroa.

Seurakunnilla on oma kirjasto

Keppinukeilla on helppo havainnollistaa raamatunkertomuksia.

Tampereen seurakuntien Materiaalipalvelusta voi lainata kirjoja, musiikkia, elokuvia, erilaisia havaintomateriaaleja ja pelejä.

Aineistoa löytyy muun muassa etiikan, teologian, kristillisen kasvatuksen, sielunhoidon, lähetystyön ja hartausmateriaalien lisäksi psykologian, filosofian ja yhteiskuntatieteiden aloilta.

Evankelis-luterilaisen uskononopetuksen oppikirjat ja oheismateriaalit sekä askartelu-, leikki- ja laulukirjat kuuluvat myös valikoimiin.

Kirjojen laina-aika on yksi kuukausi ja muiden materiaalien kaksi viikkoa. Lainata voi omalla kir-

jastokortilla tai todistamalla henkilöllisyytensä.

Hyvä tilaisuus tulla tutustumaan Materiaalipalveluun on poistopäivä 24. marraskuuta kello 10–14. Myyntituotto menee Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Lue lisää poistomyyynnistä Kirkkosanomista, joka ilmestyy 21.11.

Materiaalipalvelun osoite:

Kyttälänkatu 1 A

avoinna:

ma, ti, ke, pe klo 9.30–15.30
to klo 9.30–17.00

Viulisti Lotta Laaksonen esiintyy yhtenä solistina 21.11. kello 18 Kalevan kirkossa.

Vivaldin Vuodenajat soivat Kalevan kirkossa

Kalevan kirkon perinteisessä syksyn Mozart-konsertissa nousee tällä kertaa etualalle Antonio Vivaldi, kun Tampereen filharmoniset kamarimuusikot esittävät konserttosarjan *Vuodenajat*.

Teos koostuu neljästä viulukonsertosta, jotka on nimetty vuodenaikojen mukaan. Viulusolisteina soittavat **Lotta Laaksonen, Lea Antola, Heidi Kuula** ja **István Szalay**.

Konsertissa, joka pidetään keskiviikkona 21. marraskuuta klo 18 Kalevan kirkossa, kuullaan myös Bachin iki-ihana *Air*, sekä Arcangelo Corellin *Concerto grosso op.6 n:1*.

Konsertin aloittaa Mozartin *Divertimento B-duuri*.

Ohjelma kirkon ovelta maksaa 10 euroa.

Lounasmusiikkia

ke 7.11. klo 12

Aleksanterin kirkko

Annamaija Koskinen ja Sirpa Lepänen, viulu, Ulla-Riikka Kuisma, sello, Riikka Viljakainen, urut
Ohjelmassa G.F. Händel, J.S. Bach.
Vapaa pääsy.

Hengellisten laulujen ja virsien yhteislaulutilaisuus

pe 9.11. klo 19

Vanha kirkko

Vapaa pääsy
järj. Sulasol Pirkanmaan piiri ry
Tilaisuudessa julkaistaan piirin uusi joululevy Jouluinen Pirkanmaa

Pelimanni Gospel -konsertti

ma 19.11. klo 19

Vanha kirkko

Lue lisää s. 15

Pieni isänpäiväkonsertti isille ja isoisille

su 11.11. klo 15

Finlaysonin kirkko

Järj. Tampereen seurakuntien musiikinopetus

	Liikuntarajoitteiset
	Kuulokojeet

Maijan tarina on Vuoden kristillinen kirja 2012

Vuoden kristillinen kirja 2012 on **Johanna Hurtigin** ja **Mari Leppäsen** toimittama *Maijan tarina – Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö yksilön ja yhteisön traumaana*.

Voittajan valitsi arkkipiispa **Leo**. Se julkistettiin Helsingin Kirjamesuilla 28. lokakuuta. Teos voitti myös yleisöäänestyksen.

Kirjassa Maija kertoo lapsena koetusta seksuaalisesta väkivallasta sekä sen torjumisesta, unohtamisesta ja palautumisesta mieleen aikuisena. Yritykset purkaa lapsuuden tapahtumia oman lähipiiriin ja uskonyhteisön kanssa

johtivat uudennaisiin vaikeuksiin.

Maijan lisäksi teoksessa kirjoittavat eri alojen asiantuntijat. Teoksen on kustantanut Kirjapaja.

Kilpailuun ilmoitettiin tänä vuonna 43 teosta 25 eri kustantajalta. Kristilliset kustantajat ry:n järjestämä kilpailu oli avoin kaikille kustantajille.

Johanna Hurtigin haastattelu julkaistiin Tampereen Kirkkosanomissa 6. kesäkuuta 2012. Lue juttu *Suojelkaa edes lapsia verkko-lehdestä*, osoitteesta www.tampereenkirkkosanomat.fi/4.

Keikkabussissa keskellä syksyistä Suomea muutama vuosi sitten. Vasemmalla matkaa tekee Jari Levy, oikealla Timo Luoto lueskelee Puurula ja Juha ”Murkku” Merikallio keskustelevat.

Kädet Jumalan käytössä

Gospel ei ole marginaalimusiikkia, sen osoittanut kotimaisen kristillisen rokin esikuva, Exit.

– Sano toinen musiikkityyli, jota jokainen suomalainen laulaa jos vain vaiheessa elämäänsä posket lommolla, haastaa bändin keulakuva **Pekka Simojoki**.

Ja tottahan se on, että 1990-luvulta asti kirkon leireillä on vedetty Exitiä ja Simojokea. Henksuja, joissa tarttuva melodia kohtaa sulassa sovussa julistusta, arkea ja parisuhdetta, ja jotka päätyvät lukuihin nuottikirjoihin.

Marraskuussa 25 vuotta toiminut yhtye porskuttaa samoin eväin kuin aloittaessa; mullan makua, taivaan tuoksua.

– Teemme tätä niin kauan kuin se on mielekästä ja taivaallinen työnantaja lähettää. Tehtävämme on tuoda Jumalan arki ihmisten todellisuuteen, Simojoki tiivistää missiota.

Exitillä on neljä lauluntekijää ja laulusolistia. Simojoki hoitelee yleensä keikoilla spikiä ja pitää loppupuheen.

– Juttelen aina, että voi miettiä, miten antaa kädensä Jumalan käyt-

töön. Kerran eräs mies tuli kertomaan, että kysyin yhdeksän vuotta aiemmin, kuka haluaa seurata Jeesusta. ”Olin yksi heistä”, hän sanoi. Vastasin, olenko minä uskaltanut kysyä niin rohkeita, muusikko muistelee.

– On hienoa, kun kuulija kertoo rohkaistuneensa ja kokee saaneensa hengellistä leipää, hän lisää.

Saldoa ovat niin ikään noin 900 keikkaa ja 14 pitkäsoittoa ja kymmeniä lauluja. Niistä Simojolle rakkaimmat ovat *Askeleet*, jonka hän teki aikoinaan väsyneelle vaimolleen. *Tahdon elää* syntyi ajatuksista, jotka kumpusivat papin sellin luona keskitysleirillä.

– Uusista lauluista *Sateen kohinaa* on itselleni tärkeä. Sade on leipää, kasvua, elämä. Jumala uudistaa, sade saadaan, Simojoki kertoo.

Hyvän lähettiläät

Exit perustettiin herättelemään 1980-luvun nuorisoa. Nyt nuorisobändi-titteli on taaksejäänyt.

– Bändi on tunnelmaltaan pysynyt samana, muistuttaa musiikillinen johtaja, kymmenisen vuotta mukana ollut **Jari Levy**.

Levy toivoo heidän kirjoittavan hyviä asioita.

– Iloa, lohtua, toivoa, voimia arkeen – ja toivottavasti mahdollisimman laadukasta musiikkia, hän kuvailee.

Vuosien aikana Exitiä on viety ennakkoluulottomasti kirkkojen ulkopuolille, kuten oli eräskin kerta Petroskoissa vuonna 2000.

– Esiinnyimme ensin vankilassa. Illalla oli ulkoilmakeikka Kirovin aukiolla ja kaikki ajattelivat, ettei kukaan tule ja varmasti sataa. Konsertin teema oli ”kristityt vastaan huumeet” ja laulujen käännökset heijastettiin valkoisen pakkiauton kylkeen, Simojoki kertoo.

– Ketään ei näkynyt missään, eikä kaupunginjohtajia tullut, koska he pelkäsivät ääriortodokseja. Lopulta väkeä oli noin 4000, hän päivittelee.

Nykyään keikkapaikkoina ovat yhä useammin kirkot ja moni tulee perheen kanssa.

– Keikoillamme käy paljon työikäisiä, jotka eivät ehkä muuten niin helposti tule kirkkoon. Vanha viisaus on, että lampaat tulevat sinne, missä on ruokaa, sanoo Simojoki.

Ajattelun viikko

Hyvä ajattelu johtaa parempiin tekoihin. Ajattelun viikkoa vietetään 12.–18. marraskuuta. Sen tarkoituksena on lisätä ajattelun arvostusta.

Viikko huipentuu 15.11. Helsingin tuomiokirkossa järjestettävään *Kaveria ei jätetä* -tilaisuuteen, jossa syrjäytymisestä keskustelevat pääministeri **Jyrki Katainen**, Helsingin jalkapalloareenan toimitusjohtaja **Aki Riihilahti** sekä piispa emeritus **Eero Huovinen**. Tilaisuuden päätteeksi kerätään ajatuskolehti.

Koko ohjelma: www.suomiajattelee.fi

Vielä pyhäinpäivän tunnelmia Pispalan kirkossa

Liebes Engelein -kantaattikonsertti viivähtää vielä pyhäinpäivän tunnelmissa keskiviikkona 14. marraskuuta kello 18 Pispalan kirkossa.

Barokin ajan soolokantaatteja esittävät Tampereen Musiikkiakatemian oppilaat ja opiskelijat.

Susanna Hietala laulu (vas.), Vellamo Paananen, urut, Siru Koskinen oboe, esiintyvät Liebes Engelein -konsertissa 14.11. kello 18 Pispalan kirkossa.

Sopraano-, tenori- ja bassoaarioita säestävät jousikvartetti, oboe, nokkahuilu sekä urut.

Ohjelmassa on osia muun muassa G.P. Telemannin *Hautajaiskantaatista* (*Trauer-Kantate*) sekä kantaatista *Meine Schafe hören meine Stimme*. Vähän tuntemattomampia säveltäjänimiä ovat C. Graupner sekä F. Tunder. Heidän teoksistaan kuullaan *Ach Gott und Herr* ja *Ach Herr, lass deinen lieben Engelein*, mikä onkin konsertin teemana.

Konserttiin on vapaa pääsy. Ohjelma maksaa 5 euroa.

Kymmenen kirkon Päiväntasaaja

Exit juhlii 25-vuotistaivaltaan esiintymällä kirkkoissa marraskuussa. Päiväntasaaja-kierue alkaa Tampereen Aleksanterin kirkosta keskiviikkona 14. marraskuuta. Päättökonsertti on Nurmossa 25. marraskuuta.

– On hienoa aloittaa juuri Tampereelta, gospelmusiikin mekasta, iloitsee Pekka Simojoki.

Esiintymässä nähdään yhtyeen nykyiset jäsenet. Simojoki laulaa, kitaroita soittavat Jarkko Jouppi ja Markku Perttilä, joka myös laulaa. Matti Puttonen ja Jari Levy soittavat kosketinsoittimia ja laulavat. Rummuissa on Timo Luoto ja bassoa soittaa Timo Jouppi. Ilta on sekä sähköinen että akustinen. Osa kappaleista saatetaan esittää a cappella.

Uutta ja vanhaa

Kiertueella kelataan läpi koko uraa. Yhtye tarttuu sellaisiinkin hitteihin, joita ei ole pitkään aikaan esittänyt, esimerkiksi Simojoen vuonna 1992 Exitille tekemä *Kahden maan kansalainen*.

Setissä huomioidaan myös kansan ääni, sillä konserttikappalei-

ta voi käydä toivomassa etukäteen yhtyeen Facebook-sivulla. Lisäksi kuullaan tuoretta materiaalia kuun alussa julkaistulta levyltä.

Valo tukee tarinaa

Lisätunnelmaa luvataan valaisulla ja liikkuvalla kuvalla. Valosuunnittelija **Antti Puurula** on laatinut lauluihin sopivan käsikirjoituksen.

– Antti ehdotti sellaista raamatullista teemaa kuin valot, hymyilee Simojoki.

– Odotamme isoa musiikkijuhlaa ja toivomme, että näemme paljon ystäviä. Vähän jännittää, miten saamme kaiken onnistumaan, hän lisää.

Exit Aleksanterin kirkossa 14.11. klo 19.
Lippuja ovelta ja osoitteesta www.piletti.fi, 9/10 €. Osa tuotosta menee Suomen Lähetysseuran Tasauskeräykseen, joka tänä vuonna kanavoidaan tansanialaisten naisten taloudellisten oikeuksien parantamiseen.

Soundcheck meneillään. Basisti Timo Jouppi tarkistaa vielä sointukuviot nuoteista, Timo "Poski" Luoto lyö rumpuja taustalla.

Radio, tv ja netti

Kuuntele saarna netistä tai radiosta

Tampereen tuomiokirkon sunnuntain jumalanpalvelusten saarnat ovat kuunneltavissa Tuomiokirkkoseurakunnan verkkosivuilla äänitiedostoina.

Ne julkaistaan alkuun syksyn ajan osoitteessa www.tampereen-seurakunnat.fi/soitasaarna.

Jumalanpalvelukset voi kuunnella myös suorana lähetyksenä sunnuntaisin kello 10 Radio Moreenissa taajuudella 98,4 MHz.

Lue rukouksia muurilta

Helsingin seurakuntien avoin palaute- ja rukouskanava itkumuuri on julkaistu netissä. Palvelua ylläpitää Kirkko Helsingissä. Osoite on: www.itkumuuri.fi

Kirkon saavutettavuusohjelma verkossa

Kirkon saavutettavuusohjelma julkaistiin Kirkon diakoniapäivillä Kuopiossa. Yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa laaditulla ohjelmalla parannetaan kaikkien tasavertaisia mahdollisuuksia osallistua seurakunnan toimintaan.

Ohjelma on luettavissa osoitteessa <http://sakasti.evl.fi/saavutettavuusohjelma>.

Konsertti Pyhän Cecilian muistoksi Tuomiokirkossa

Cecilia oli kristinuskon salassa omaksunut jalosukuinen roomalainen neitsyt. Hän ei suostunut hylkäämään uskoaan, ja hänet yritettiin tappaa kiehuvilla höyryillä. Kun ne eivät saaneet Ceciliaa edes hikoilemaan, hänet mestattiin miekan sivalluksilla. Erään legendan mukaan marttyyrikuolemansa kuolontuskissaankin Cecilia lauloi Jumalalle.

Kahdeksansataaluvulla paavi kiinnostui Pyhän Cecilian legendasta ja alkoi etsiä Cecilian hautaa. Pyhimys näyttäytyi paaville unessa ja kertoi, mistä tämä löytäisi hänen hautansa. Kun hauta avattiin, löytyi Cecilian ruumis turmeltumattomana.

Ruumis siirrettiin kirkkoon, joka oli rakennettu Cecilian kotitalon paikalle Rooman Trastevereen. Paikasta tuli Ceciliaan liittyvän pyhimyskultin keskus.

Ceciliasta tuli musiikin, musiikoiden, kirkkomusiikin, urkurien ja urkujenrakentajien suojeluspyhimys. Pyhän Cecilian muistopäivää vietetään 22. marraskuuta.

Händel-kuoro ja Helsingin Barokkiorkesteri juhlivat Cecilian musiikkiperinnettä jo sunnuntaina 18. mar-

Taiteilija Simon Vouetin näkemys Pyhästä Cecilialta, jonka muistokonsertti soi 18.11. kello 18 Tuomiokirkossa.

raskuuta kello 18 Tampereen tuomiokirkossa.

Pyhä Cecilia, sävelten suojelija -konsertissa kuullaan kaksi musiikin muusalle omistettua kirkkomusiikkiteosta, molemmat harvoin Suomessa kuultuja. Barokkimusiikkia edustaa Alessandro Scarlattin valoisa ja viehättävä *Messa di Santa Cecilia* (1720). Toisena teoksena kuullaan Benjamin Brittenin a cappella -teos *Hymn to St. Cecilia* (1942).

Solisteina konsertissa laulavat **Anu Mattila, Kaisa Kelloniemi, Elina Aho-Kuusama, Juha Yliknuuttila ja Antti Nissilä**. Konsertin johtaa **Debra Gomez-Tapio**. Liput 25/20 €. Tiedustelut: liput@handel

Messi kohtaa nuoria kiireettömästi

Ohjaus- ja toimintakeskus Messi on vakiinnuttanut paikkansa nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä Tampereella viiden toimintavuotensa aikana.

– Meillä on vuoden aikana noin 4000 kohtaamista nuorten kanssa. Jonossa on jatkuvasti nuoria, jotka odottavat pääsyä työpajoihin. Lisäksi perhediakoni tekee työtä lapsiperheiden kanssa, laskee Messin johtava erityisdiakoni **Anne Kangasniemi**.

Messi on nuorten ja perheiden ohjaus- ja toimintakeskus, jonka toiminnasta vastaavat Tampereen seurakunnat ja Tampereen Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys. Seurakuntien ja NMKY:n ohella rahoitusta saadaan Raha-automaattiyhdistykseltä, Tampereen kaupungilta sekä Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Messin työtiimiin kuuluu yh-

teensä 12 työntekijää. Nuorten neuvonnan ja työpajojen lisäksi toimintamuotoja ovat perhediakonian palvelut, nuorisokahvila Point ja Rikoksista irti suuntaamalla uudestaan -työ.

Arjen tekoja ja erityistoimia

Messin työntekijöiden mielestä viime kuukausien keskustelu nuorten syrjäytymisestä on ollut hyödyllistä.

– Presidentti Niinistön työryhmän avaus oli erittäin hyvä, koska ihmiset ovat alkaneet keskustella laajemmin nuorten syrjäytymisestä ja sen syistä, miettii Kangasniemi.

Nuorisodiakoni **Hanna Kelokaski** arvelee, että nyt maksetaan hintaa siitä, että edellisen laman aikana rahaa jouduttiin vähentämään erityisesti nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisevästä työstä.

Ennaltaehkäisevän ja korjaavan

työn välinen rajanveto on kuitenkin vaikeaa, eikä aina edes tarpeellista.

– Esimerkiksi korjaava työ on ehdottomasti myös ennaltaehkäisyä silloin, kun nuori on tehnyt yhden rikoksen ja pääsee sen jälkeen irti huonosta elämästä. Sen jälkeen hänellä voi olla edessään 60 vuotta hyvää elämää, pohtii erityisdiakoni **Veijo Kiviluoma**.

Messin työntekijöiden mielestä nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä tarvitaan edelleen sekä pieniä arjen tekoja että ”raskaan koneiston” erityisosaamista.

– Arjen välittäminen ja lähimmäisenrakkaus kuuluvat kaikille ihmisille, mutta erityisosaamisesta pitävät huolta viranomaiset ja alan ammattilaiset, tiivistää Kiviluoma.

Messin erityispiirteenä kiireetön kohtaaminen

Messin toimintaperiaatteita ovat kohtaaminen, kuuleminen ja kii-

reettömyys. Messissä olemisen tarkoittaa ei lyödä kiinni, vaan jokaiselle nuorelle tehdään oma suunnitelma ja tavoite.

– Kiireettömyyden merkitys nuoren kohtaamisessa on aivan huikea. Moni nuori on jo ollut erilaisilla luukuilla ja mukana määrällä aikaisissa tukitoimissa, joiden rahoitus vaihtuu vähän väliä. Moni nuori vain ahdistuu pallottelusta, miettii ryhmävalmentaja **Teemu Kylmäluoma**.

Messin kohderyhmänä ovat pääasiassa tavalliset nuoret, joilla ei yleensä ole päihde- tai rikostausta.

– He ovat kotiin syrjäytyneitä hiljaisia nuoria, joiden koulu on syystä tai toisesta jäänyt kesken tai opiskelupaikkaa ei ole löytynyt peruskoulun jälkeen, kertoo Hanna Kelokaski.

Monilla Messin nuorilla on myös peli- tai Facebook-riippuvuus, jonka takia vuorokausiryt-

mikin helposti kääntyy päälaelleen. Moni potee myös ahdistuneisuutta ja masennusta.

– Nuoren ja perheen tilanne kartoitetaan. Jos meille ei mahdu, nuori pyritään ohjaamaan saamaan apua muualta. Ketään ei jätetä tyhjän päälle, lupaa Hanna Kelokaski.

Messin työntekijät tekevät paljon yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

– Tampereella on valtavan hyvä meininki ja tahtotila eri toimijoiden kesken. Olemme tietoisia toistemme tekemisistä ja osaamisen osa-alueista. Verkostoitumisen ansiosta voimme esimerkiksi lähettää nuoria muiden toimijoiden asiakkaisiksi, jos tilaa ei ole tai oma osaaminen ei riitä, kiittää Anne Kangasniemi.

Ajoitko mopoautolla kännissä?

– RISU auttaa alaikäistä

RISU – Rikoksista irti suuntaamalla uudestaan -toiminta on moniammatillinen työote alle 18-vuotiaana rikoksen tehneen tamperelaisen nuoren auttamiseksi. Toiminta alkoi Tampereella helmikuussa.

– Tähän mennessä on jo käsitelty 40 nuoren asiaa. Olemme saaneet paljon hyvää palautetta sekä nuorilta itseltään että perheiltä, iloitsee nuorten toimintaja ohjauskeskus Messin erityisdiakoni **Veijo Kiviluoma**, joka käynnisti hankkeen Tampereella.

RISU-idea on jalostettu Tampereelle poliisilaitoksen Ankkuri-hankkeesta, joka toimii ainakin Kanta-Hämeessä.

Toimintaa koordinoi Tampereen Sosiaalipäivystys yhteistyössä Tampereen Nuorisopalveluiden, Messin, Tukipalvelui-

den ja Pirkanmaan poliisin kanssa. Aitolahden seurakunnasta on mukana nuorisotyönohjaaja **Tuomas Perkiö**.

Tavoitteena on puuttua nopeasti tilanteeseen nuoren rikoskierteen ehkäisemiseksi. Tilanne kartoitetaan yhteistyössä nuoren ja hänen perheensä kanssa ja nuori ohjataan sopivien tukitoimien pariin.

Rattiryhmässä käsitellään alaikäisten rattijuopumuksia ja vihanhallintaryhmässä puidaan nuorten tekemiä väkivaltarikoksia.

– Tapaamisia järjestetään tarpeen mukaan. Joskus prosessit voivat olla hyvinkin pitkiä. Tarkoituksena on kulkea nuoren rinnalla ja auttaa häntä elämän suunnittelussa, kertoo Kiviluoma.

Vertaisryhmä vankien lapsille

Ohjaus- ja toimintakeskus Messi aloittaa ensi vuonna lasten vertaistukiryhmän kouluikäisille lapsille, jotka miettivät vanhempansa tai muun läheisensä rikosseuraamusasioita, rangaistuksia ja vankilassaoloa.

– Lapsi jää helposti yksin ajatustensa ja kysymystensä kanssa silloin, kun esimerkiksi vanhempi on vankilassa tai suorittaa valvonta- tai koevapausrangaistusta kotona. Tilanteessa voi olla lapselle paljon sellaisia asioita, joista on kotona ja kaveripiirissä vaikea puhua niiden omilla nimillä, sanoo perhediakoni **Anne-Mari Mäkinen**.

Hän on toiminut lasten vertaistukiryhmien ohjaajana Ehjä Perhe -vertaistukitoiminnassa, jota Kriminaalihuollon tukisäätiö, Rikosseuraamuslaitos ja Kris Tampere ry järjestävät yhdessä Messin ja muiden seurakuntien kanssa vankien perheille.

Ryhmän tavoitteena on tarjota turvallinen paikka puhua asiasta ja auttaa lasta löytämään keinoja hankalan asian käsitteilyyn ja sanoittamiseen.

– Näin pyritään vahvistamaan

lapsen itsetuntoa ja oiotaan mahdollisia vääriä käsityksiä.

Lapsi huomaa ryhmässä, että ei ole ainoa, joka pohtii tällaisia kysymyksiä ja että niin sanottuja tyhmiä kysymyksiä ei ole olemassa.

– Aihetta käsitellään kirjallisuusterapeuttisin menetelmin, valoisasti ja innostavasti, vaikkakin asia on vakava, kertoo Mäkinen.

Lapset työstävät asiaa muun muassa käsinukkien kanssa ja pääsevät kahdeksan viikon ajan seikkailemaan valitsemilleen tarinapoluille. Ryhmän ohjaajina toimii osin vapaaehtoisia koulutettuja ammattilaisia ja apuna on myös opiskelijoita.

Lisäksi perustetaan lasten ryhmän ajaksi halukkaille vanhemmille ja lasten saattajille aikuisten ryhmä, jossa voi vaihtaa ajatuksia.

Ryhmä alkaa maanantaina 14.1.2013 ja se kokoontuu kello 17–19 Messissä, osoitteessa Satakunnankatu 31 G (sisäpiha). Ryhmässä tarjotaan välipala.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset 23.11. mennessä: Anne-Mari Mäkinen, p. 050 68076 tai anne-mari.makineni@evl.fi.

Hannu Juhola

Messin Autopaja sai uudet tilat Rasulankadulta Vehmaisista lokakuun alussa. Mikko Järvinen (vas.) ja Mikko Leino käyvät päiväryhmässä, jossa on tällä hetkellä 2–6 nuorta. Lisäksi Autopajassa kokoontuu kaksi kertaa viikossa iltaharrastusryhmä, jossa käy 5–10 nuorta.

Messin pajan nuorilla on mahdollisuus tutustua erilaisiin liikuntaharrastuksiin. Syksyn ohjelmassa on ollut muun muassa keilailua. Pajan ohjaaja Teemu Kylmäluoma (keskellä maski kasvoilla) toi nuoret tutustumaan miekkailuun lokakuussa Nääshalliin. Ryhmää ohjasi miekkailunopettaja Hristo Popov (oik.).

Tule Messiin!

Messin paja noin 16–22-vuotiaalle:

– Nuorelle, joka tarvitsee perusteltua taukoa toisen asteen opintoihinsa, haluaa säilyttää opiskelupaikkansa, edistää opintojaan omaan tahtiinsa ja pohtia rauhassa tulevaisuuttaan.

– Vailla työ- tai opiskelupaikkaa olevalle nuorelle, joka tarvitsee päiviinsä mielekästä, tavoitteellista tekemistä sekä ohjausta ja tukea arkeensa.

Paja sisältää yksilöohjausta opinnoissa, elämänsuunnittelussa ja -hallinnassa, räätälöityä rinnalla kulkemista sekä ohjattua toimintaa turvallisessa ja kannustavassa pienryhmässä.

Autopaja 16–25-vuotiaalle nuorelle:

Hanskat hukassa? Autopajalla pääset mukaan ohjattuun toimintaan, saat mielekkään harrastuksen ja harjaannut niin kädentaidoissa kuin sosiaalisissa taidoissakin.

Lisätietoja: www.messi.in

Nuorten syrjäytyminen syksyn puheenaihe

● Elinkeinoelämän valtuuskunnan tutkimuksen mukaan Suomessa on tällä hetkellä noin 50 000 alle 30-vuotiasta nuorta, jotka ovat syrjäytyneet opiskelutai työelämästä.

● Tasavallan presidentti **Sauli Niinistön** perustaman työryhmän mietinnössä on pohdittu nuorten syrjäytymistä ja annettu ehdotuksia, jotka saattavat helpottaa arkea ja nuorten kohtaamista. Kampanjan verkkosivut: www.tavallisia.fi

● Hallitusohjelmaan kirjattu nuorten yhteiskuntatakuu astuu voimaan vuoden 2013 alusta. Sen mukaan jokaiselle alle 25-vuoti-

aalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ, harjoittelu-, opiskelu, työpaika- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Lisätietoja: www.nuorisotakuu.fi

● Kirkkohallituksen ja hiippakuntien yhteinen Nyt on henki päällä -kiertue alkoi marraskuun alussa Kuopiosta. Teema on Nuoret ja syrjäytyminen. Tampereella tilaisuus järjestetään 13.3. 2013. Mukaan kutsutaan kirkon työntekijöitä ja päättäjiä sekä alueen kansanedustajia. Ääneen ja vaikuttamaan pääsevät myös nuoret itse.

”Nämä ihmiset uskovat minuun”

– Olen rohkaistunut sosiaalisissa tilanteissa ja itsetuntoni on parantunut. Tuntuu, että nämä ihmiset oikeasti uskovat minuun, mietti 18-vuotias **Aija**, joka tuli Messin pajaan viime syksynä.

Aija on käynyt peruskoulun, mutta sen jälkeen sopivaa opiskelupaikkaa ei ole löytynyt. Hän koeli ammattistarttia leipurin ammattiin ja hyllynvalmistukseen, mutta kumpikaan ala ei kiinnostanut tarpeeksi.

– Lopulta minut ohjattiin Messiin. Päätin lähteä, koska en halunnut jäädä kotiin makaamaan. Jäin tänne heti ja olen viihtynyt hyvin, kertoo Aija, jolla on nyt selkeä päivärytmi ja omia liikuntaharrastuksia.

Aija on saanut pajasta apua myös yksinäisyyteensä ja sosiaalisten tilanteiden pelkoonsa.

– Täällä on tosi mukavia ihmisiä, sekä ohjaajia että muita nuoria. Kaikilla on joku oma ongelma ja juttu meneillään. Olemme samassa tilanteessa ja siksi ketään ei syrjitä.

Aijan mukaan turvalliseen pajaan olisi helppo jäädä pitkäksi aikaa.

– Se ei kuitenkaan käy. Totta kai minun täytyy lähteä jatkamaan omaa elämääni ja löytää joku opiskelu- tai työpaikka. Tulevaisuus on vielä hämärän peitossa, mutta sitä varten täällä on ih-

miä, jotka auttavat suunnitelmi- en tekemisessä.

Ylös sängynpohjalta

Samuli Eloranta, 19, ohjattiin ammattikoulusta Messin pajalle reilu vuosi sitten.

– Datanomilinja oli sinänsä ihan hyvä, mutta jaksaminen opiskeluun ei vain jostain syystä riittänyt.

Nuori mies oli aluksi ennakkoluuloinen, mutta suostui lopulta lähtemään Messiin.

– Vähän piti vanhempien tuopata. He toivat minut ovelle asti.

Eloranta on lopulta viihtynyt pajalla hyvin. Messissä on saanut tutustua moniin uusiin asioihin. Nuori mies on innostunut myös uusista liikuntaharrastuksista.

– Suurin asia on, että pajan ansiosta pystyn pitämään päivärytmin ja jaksan enemmän. Muuten jäisin sängynpohjalle makaamaan.

Samuli Eloranta on kiinnostunut monista aloista.

– Toiveena on päästä työssä oppimisen tai koulutuskokeilun avulla tutustumaan johonkin ammattiin.

Aloittaminen ahdistaa

Santeri Vänskä, 19, tutustui Messiin ensimmäisen kerran jo muutama vuosi sitten.

– Sitten tuli kaikenlaista muuta ja myös terveydellisiä juttuja. Paja jäi kesken.

Syyskuusta lähtien Vänskä on käynyt pajalla säännöllisesti neljä kertaa viikossa.

– Olen viihtynyt. Täällä on monenlaista porukkaa, kaikki erilaisia omalla tavallaan. Tänne tulemistä voi helpottaa, jos ajattelee, että tämä ei ole koulu. Jokaisen kanssa suunnitellaan oma tavoite ja sitä kohden pyritään.

Vänskä on suorittanut peruskoulun, mutta ammattikoulu jäi kesken. Nuori mies on miettinyt ammattikoulutuksen aloittamista uudelleen. Tietotekniikka tai logistiikka kiinnostaisivat, mutta opiskelemaan pyrkiminen on vaikeata.

– Stressaannun ja ahdistun hirveästi jo pelkästä ajatuksesta, että minun pitäisi aloittaa jotakin uutta. Totta kai mietin koko ajan, että täytyisi ryhtyä johonkin. Ehkä pystyn siihen siinä vaiheessa, kun on parempi fiilis, miettii Vänskä.

Messin Autopajan tänä syksynä aloittanut **Juha Kulju** on viittä vaille valmis auton asentaja.

– Tämä on ihan huippupaikka! Toivon, että voisin suorittaa täällä työharjoitteluni ja saisin tutkinnon tehtyä loppuun.

Kirsi Airikka

Tampereen seurakuntien tapahtumia 7.–21.11.2012

Evangelista Kari Valkosen mukaan Ilmestyskirja voi myös avata rohkaisevan näköalan kristityn elämään. Hän luennoi aiheesta 10.–11.11. Seurakuntien talossa.

Ilmestyskirjasta rohkaisua tulevaisuuteen

MITÄ RAAMATTU KERTOO tulevaisuudestamme? Seurakuntien talon Näsin salissa perehdytään 10.–11. marraskuuta Ilmestyskirjaan evangelista **Kari Valkosen** johdolla. Luentosarja on kello 13–17 sekä lauaintaina että sunnuntaina.

Opetus antaa kokonaiskuvan Ilmestyskirjasta ja avaa rohkaisevan näköalan kristityn elämään.

Kari Valkonen toteaa, et-

tä pinnallisella tarkastelulla Ilmestyskirjasta jää lähinnä hämmentävä käsitys.

– Luennoillani avaan Ilmestyskirjan vertauskuvia pintaa syvemmältä, jolloin esiin nousee Jumalan todellinen kaikkivaltius. Väärät uhkakuvat väistyvät ja tilalle tulee toivon näköala.

– On ollut hyvä kuulla luennoilleni osallistuneiden palaute, kuinka Ilmestyskirja avautui aivan uudella ta-

valla ja siitä tuli innoittavaa luettavaa.

Tapahtuman yhteydessä on myynnissä luentoihin liittyvä kuvitettu opetusvihko 5 euron hintaan. Raamatun mukaan ottaminen helpottaa opetuksen seuraamista.

Luentoviikonlopon järjestävät Tuomiokirkkoseurakunta ja Kansan Raamattuseura. ■

Luento holokaustista

HOLOKAUSTI JA KRISTILLINEN maailma on aiheena luenolla, jonka pitää Jerusalemin Yad Vashemin eli vai-
nojen museon kristillisen osaston johtaja **Susanna Kokkonen**. Hän vieraillee tilaisuudessa, joka pidetään maanantaina 12. marraskuuta kello 18 Aleksanterin kirkossa.

Mukana ovat myös Je-

Saarnavuoro

Messu kutsuu kahden valtakunnan kansalaisia

MITÄ TEKSTEISTÄ SAARNAAT?

Sunnuntain teema on mitä sopivin Maailmojen Messulle; ”Kahden valtakunnan kansalaisena.” Päivän evankeliumi alkaa: ”Jeesus sanoi opetuslapsilleen: *Minä sanon teille, ystäväileni: Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta joiden valta ei ulotu sen pidemmälle.*” (Luuk 12:4–7).

Vanhan testamentin teksti on juutalaisten pakkosiirtolaisuuden ajalta (Jer 29:4–7), jossa kotimaansa jättäneille Herra sanoo: ”*Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt.*” Uuden testamentin kirjeteksti kehottaa ”rukoilemaan kaikkien ihmisten puolesta.” (1Tim 2:1–4)

LÖYSITKÖ TEKSTIIN UUDEN NÄKÖKULMAN?

Maailmojen Messussa on mukana myös sellaisia kristittyjä, joille pelko ja vaino ovat tuttuja kokemuksia. Uusi näkökulma on kaikkien tekstien tavaton konkreettisuus, yksinkertaisuus ajankohtaisuus ja syvyys.

MITÄ HALUAT SAARNASSASI VIESTIÄ?

Rukoukseni on, että taivas koskettaa maata ja maa taivasta ja että saarna osaltaan palvelee sitä.

OLIKO TEKSTEISSÄ JOTAIN VAIKEAA?

Pelkään, että vesitän niiden yksinkertaisen ja syvän sanoman.

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN SAARNAASI?

Kirkon tehtävä on tuoda Kristus ihmisten keskelle. Jokaisessa messussa ennen ehtoollisen asettamista laulamme *Pyhä-hymni*: ”Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä, Hoosianna korkeuksissa.”

Jeesuksen läsnäolo on paljon enemmän kuin saarnani, vaikka siitä tulisi kuinka hyvä. Saarnan tärkeä tehtävä on auttaa ihmisiä kasvamaan uskossa. Uskon, että Maailmojen Messussa laulut ja rukoukset palvelevat vähintään yhtä hyvin kuin saarnani. Messussa on pyhäkoulu tai kaksi, jos lapsia on paljon. Isä kannattaa tuoda messuun myös hyvän lounaan vuoksi.

MINKÄ KIRJAN OLET LUKENUT VIIMEKSI?

Helena Snellmanin kirjan *Sallan suurin kylä – Göteborg* (2003). Nöyräksi pistää, kun tutkija analysoi siirtolaisten elämää iloineen ja suruineen. Jokaisen kokemus on oma. Tampereella on keskellämme näitä ”Sallasta tulleita.”

Krisikka Lyhtelä

Harjun kirkkoherra **Velj-Pekka Järvinen** saarnaa Maailmojen Messussa isänpäivänä sunnuntaina 11. marraskuuta kello 11 Pispalan kirkossa.

Katso muu tapahtumatarjonta
www.tampereen seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut klo 10

Aitolahden kirkossa
11.11. Mauri Nieminen, kanttori Jussi Kauranen

18.11. klo 16 Olkkarimessu Aitolahden kirkko
Margit Helin, Miia Moilanen, Heikki Päätaalo Band, Sirpa Leppänen, viulu. Messun jälkeen ruokailu ja vohvelikahvila. Toimintaa lapsille ja koko perheelle. Tule tekemään Olkkarimessua kanssamme! Ota yhteyttä: margit.helin@evl.fi, p. 050 537 5401 tai ari.ahonpaa@evl.fi, p. 050 527 9932

Muut

Jumalan kämmenellä -ilta

14.11. klo 18–19.30 Atalan srk-koti
Aiheena Taivaan kansalainen, Margit Helin. Jumalan kämmenellä on yhteinen ilta lapsille ja koko perheelle. Kirkkohetki, askartelua, temppurata, iltarukous ja ilmainen iltapala. Laulamme lasten virsiä

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

11.11. klo 10 Tesoman kirkko
Teuvo Suurnäkki, Rainer Backström, kanttori Elina Peura. Messun jälkeen rukouspalvelu ja kirkkokahvit klo 11 **Maailmojen messu – Worlds Within Worship** Pispalan kirkko
Messun musiikki toteutetaan rikastuttamalla perinteistä suomalaista messua monikulttuurisilla rytmieillä ja sävelillä. Veli-Pekka Järvinen, Amélie Liehrmann, kanttori Tarja Laitinen. Haluatko olla mukana järjestämässä yhteistä juhlaa?

Worlds within music klubi (WWM) kokoontuu Pispalan kirkolla keskiviikkoisin klo 18.30 Omat soittimet voi ottaa mukaan. Lisät. Tarja Laitinen p. 050 330 6942
klo 12 **perhemessu** Lielahden kirkko
Tarvo Laakso, kanttori Elina Peura
14.11. klo 18 **arkimessu** Lentävänniemen srk-koti
Talentti
Teuvo Suurnäkki ja Janne Salmenkangas
18.11. klo 10 **musikanttien messu**

Hannu Järvelä

Vielä ennättää Aamukasteeseen

Vielä ennättää ilmoittautua mukaan lasten yhteiseen kastejuhlaan! Aamukaste järjestetään Viinikan kirkossa sunnuntaina 18. marraskuuta.

– Aamukaste on lasten ehdoilla toteutettu uudenvuoden kastejuhla, jossa kaikki on pyritty tekemään perheille valmiiksi ja vaivattomaksi, kertoo pastori **Jussi Laine**.

– Lapsiperheiden arki on kiireistä ja vanhemmat ovat usein väsyneitä. Kastejuhlan järjestäminen voi tuntua raskaalta. Seurakunnat haluaa tulla vanhempia vastaan ja tehdä kastejuhlan viettämisen mahdollisimman helpoksi. Tarjoam-

me kauniit puitteet ja hyvät kakkukahvit, perheen tarvitsee vain ilmoittautua ennakkoon ja tulla paikalle.

Aamukasteen toimittavat pastorit **Jari Pulkkinen**, Jussi Laine ja **Merja Hallivaara**.

Lisätiedot ja ennakkoilmoittautumisen 12.11. mennessä, p. Jussi Laine, p. 050 302 7781. Ilmoittautuminen myös verkossa: www.tampereenseurakunnat.fi/aamukaste. Samasta osoitteesta löydät myös tunnelmia ja kuvia kevään Aamukasteesta. Aamukaste facebookissa www.facebook.com/AamukasteTampere

Tesoman kirkko
Jukka-Pekka Ruusukallio, Riitta Laankoski, kanttori Maiju Häyrynen. Messun jälkeen rukouspalvelu ja kirkkokahvit klo 11 Pispalan kirkko.
Lähetyspyhä, Erkki Parikka, liturgi Martti Lammi
kanttori Janne Salmenkangas, vierailulla pastori Sam Malony Intiasta
klo 12 Lielahden kirkko, Tarvo Laakso, Markku Komulainen

Varikkomessu 18.11. klo 17 Pispalan kirkko
www.uusiverso.fi

Aamumessu klo 8.30
Tesoman kirkko
14.11. Jukka-Pekka Ruusukallio, Elina Peura
21.11. Jukka-Pekka Ruusukallio, Maiju Häyrynen

Muut Kokkausryhmä 10.11. klo 10 alkaen Pispalan kirkolla. Tule valmistamaan eksoottisia ruokia värikkääseen joukkoon! Ilm. Riitta Laiho 041 548 0150.
KokoNainen -teemailta 12.11. klo 18.30 Pispalan kirkon kirkontupa. Lauluja naisen elämästä. Telle Turcka ja Tellus- kuorolaisia. Keskustelua,

iltahartaus. Pispalan alueneuvoston puheenjohtaja Tarja Rosenberg ja diakonissa Arja Tikka
Sururyhmä 13.11. klo 18–20 Pispalan kirkko
13.11. tutustumisen, **27.11.** surun vaiheet, **4.12.** kuinka selviän arjessa? **11.12.** kristillinen toivo - tapaammeko mukana pastori Markku Komulainen, diakoniatyöntekijä Virpi-Hannele Kianen ja sosiaaliohjaaja Maija-Liisa Vänninmaja. Ryhmään ei tarvitse ilmoittautua
Torpan miestenilta 13.11. klo 19 Torpan kurssikeskus Esivalta ei turhaan miekkaa kann. Alustus pastori Hannu Uusmies, illan sana Erkki Parikka, illan isäntä Reino Mäkelä. Saunat lämpiävät klo 17 alkaen, kahvit klo 18.15
Hartaus 18.11. klo 16 Raholan kerhohuone
Pastori Jukka-Pekka Ruusukallio
Anna ja Arvo -kahvila 20.11. klo 13 Raholan Kotilinna, kerhohuone
Katteeks käy?!, Irja Aro-Heinilän murrerunoja, Marja Koivisto ja Maaria Rautio. Yhteislaulua, hartauksia,

tuolijumppaa, keskustelua **60+ ikäisten toimintaa 11.11.** klo 18.30 Pispalan kirkko
Pohtijat -ryhmä yläsalissa, kokoontuu pohtimaan elämän monia kysymyksiä
Mielenterveyskuntoutujien jouluihin päivä Lielahden kirkolla 19.12. klo 11–13 Hartaus, musiikkia ja yhteistä kivaa, suolaista ja makeaa tarjottavaa pöydässä. Mukana diakoniatyöntekijät Ulla Pettinen ja Virpi-Hannele Kianen, pastori Jukka-Pekka Ruusukallio sekä kaupungin kotityöryhmän työntekijöitä. Tied. ja ilm. 5.12. mennessä Ulla, p. 050 322 9973 ja Virpi-Hannele, p. 050 593 6453.
Harjun srk
19.11. klo 13 Lielahden lähetyspiirissä pastori Sam Malony tuo tervehdyksen Intiasta

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut klo 11

Hervannan kirkossa
11.11. Hannu Vuorinen, Juhani Räsänen, Maria Koivisto
18.11. Juhani Räsänen, Kaija Karvala, Martti Syrjäniemi

Kynttilähetki itsemurhan tehneiden muistoksi

KYNTTILÄHETKI itsemurhan tehneiden muistoksi järjestetään sunnuntaina 18. marraskuuta kello 18 Vanhassa kirkossa.

Muistokynttilät sytytetään kirkon edessä ja sen jälkeen on tarjolla hartaushetki kirkossa.

Hartauden pitää kirkkoherra **Antero Eskolin** ja musiikista vastaa musiikkisih-

teeri **Petra Perttula**.

Tilaisuudessa on mahdollisuus sielunhoitokeskusteluun.

Tarjolla on lämmintä juotavaa ja keksejä. Tilaisuuden järjestävät Mielen-terveysyhdistys Taimi ry ja Tampereen seurakunnat.

Tuomas Koskialho

rusalemin kansainvälisen kristillisen suurlähetystön, ICEJ:n Suomen osaston emeritapuheenjohtaja **Ulla Järvillehto** ja pastori **Säde Siira** Pyynikin seurakunnasta. Illan musiikista vastaa **Pia-Christina Roth**.

Jerusalemin kansainvälinen kristillinen suurlähetystö on yhteiskristillinen, kansainvälinen Israel-ys-

klo 16 Toinen messu kirkossa

Muut Lähetys- ja raamattuluento klo 9.30 kirkossa

11.11. Jeesus Lähi-idän asukkaan silmin, FM Juha Heimonen

18.11. Valvokaa, rovasti Raimo Naumanen Kuuntele Radio Dei, 98,8 MHz kuukauden ensimmäisenä ma klo 19.30.

Vaunujengi klo 14–15.30 Pelipuiston srk-koti

13.11. Puhetta parisuhteesta, Maarit Kuusisto

20.11. Lapsen päivä, sisarusuhteet

Tied. Henna Puhakka p. 050 366 2321 ja Virpi Savela-Saarinen p. 050 561 0604

Jumalan kämmenellä -ilta klo 17.30–19 kirkossa

Koko perheen arkipyhäkoulu, askartelua, temppurata, opetus Raamattuun perustuen

13.11. Kaveruus ja anteeksiantaminen, Vuoreksen srk-koti,

20.11. Herran siunaus, **Raamattuopetus** klo 18–19.30 kirkossa

13.11., 20.11. Jumala muovaa meitä, Aki Miettinen (video). Illan aihe Uusi elämä Kristuksessa, Maarit Kuusisto

Evangeliumin ilta 14.11. ja **21.11.** klo 18.30 kirkossa

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Härmälän kirkossa

11.11. Messun toimittaa Mirja Rautkoski, kanttorina Markku Ylipää. Kirkkokahveilla Tauno Kurvisen haastattelu

18.11. Satu Saarela-Majanen, Jussi Kauranen

Muut Naisten ilta 14.11. klo 18–20.30 Kuuselan Seniorikeskuksessa, Nuolialantie 46 ”Elämäni mahdollisuudet”, Maila Kettunen. Sauna klo 18, klo 18.30 teetarjoilu (vapaaehtoinen maksu), klo 19.15 ohjelmaosuus. Rea Maakanen p. 050 586 0674 ja Mirja Rautkoski p. 050 414 2212. Tervetuloa eri-ikäiset naiset läheltä ja kauem্পაა!

Poikien peli-ilta 14.11. klo 18–20 Peltolammin srk-keskus

Dj hero, wii, kilpailuja palkintoineen. Kysele tarkemmin Pulkkisen Jaakolta, p. 050 574 4927

Tule tutustumaan toimintaan 16.11. klo 12–15 Multisillan srk-koti

Tilaisuuden järjestävät Tampereen A-Kilta ja

tävyysjärjestö, joka perustettiin Jerusalemissa vuonna 1980.

Toiminta tähtää juutalaisen kansan ja Israelin siunaamiseen. Järjestö jakaa tietoa Israelin maasta ja siellä tapahtuvista asioista.

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Kalevan kirkossa

11.11. klo 10 Kalevan kirkko

Tapio Virtanen, liturgia Elina Rautavirta, musiikki Terhi-Tuulia Keränen, Sanna Toivola ja Vela-kuoro

klo 12 Lapinniemen kappeli, Tapio Virtanen, Terhi-Tuulia Keränen

18.11. klo 10 Kalevan kirkko

Salla Häkkinen, liturgia Tapio Virtanen, musiikki Sanna Toivola

klo 12 sanajumalanpalvelus Salla Häkkinen, Sanna Toivola

Muut Perinteinen Isänpäivälounas 11.11. Kalevan kirkon ala-aulassa

Kalevan partioliippukuntien toiminnan tukemiseksi.

Kattaukset kello 12 ja 14.30. Hinnat: aikuiset ja yli 15-vuotiaat 22 €, 7-15-vuotiaat 10 €, alle 7-vuotiaat ilmaiseksi.

Ilm. 8.11. klo 15 mennessä

Kirsti ”Kippara” Nurmiselle, p. 040 540 2792

Sanansaatattajien piiri 11.11. klo 14 Järvensivun srk-talo

Vieraana Jorma Satama

Jeesus maailmalle -piiri 18.11. klo 15 Kalevan kirkon sali 9, Kylväjä

Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 20.11. klo 17.30 Kalevan kirkon srk-sali kaiken ikäisille Kalevan kirkon alakerrassa. Ohjelmassa: Opetustuokio päivän aiheen mukaan, askartelua, temppurata tai leikkejä/pelejä, iltapala

Martan ja Marian kahvi- ja teetarjoilu Kalevan kirkolla ala-aulassa ma, ti ja ke klo 17–18.30.

Seurakunnan työntekijä paikalla keskiviikkoisin keskustelua varten. Vapaaehtoinen maksu nimikkolähettilänsä hyväksi

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Messukylän kirkossa

11.11. Jarkko Vikman, liturgia Anne-Maarit Rantanen, kanttori Katja Viljamaa.

klo 12 Linnainmaan srk-keskus

Heidi Peltola, kanttori Heikki Hinssa, Piccolon lapsikuoro

klo 17 **KIPINÄ! -messu** Uudenkylän srk-talo

Nuorten aikuisten suunnittelema ja tekemä, rohkeasti uudistettu messu,

Heidi Peltola

Ajatonta ja ikuista sanomaa uusissa puitteissa, bändin säestyksellä. Antaa uutta kipinää!

18.11. Juha Klaavu, liturgia Olavi Heino, kanttori Petri Karaksela.

klo 15 **perhemessu** Levonmäen srk-koti

Touko Hakala, kanttori Katja Viljamaa

klo 17 **Iltamessu** Uudenkylän srk-talo

Seppo Löytty. Aamu-unisten virkistävä messu kahdella aterialla. Messu sisältää Jumalan suuruuden ihmettelemistä eli ylistystä, opetusta, virkistävää ja hoitavaa rukousta, ehtoollisen, rukouspalvelua ja yhteisen iltapalan. Pikkulapsille (3+) on pyhäkoulu ja kouluikäisille varkkikerho

Muut Sanan ja sävelen ilta 9.11. klo 19 Messukylän kirkko

Kristillisen työväenyhdistyksen puhallinorkesteri, Petri Karaksela, haastattelussa DI Valto Käkelä, juontaa Jari Nurmi.

Messukylän seurakuntakoulu 10.11. klo 10–16.30 Linnainmaan srk-keskus

Mielenterveys ja sen häiriöt, psykiatrian sairaanhoitaja Terttu Ojakoski

Siioninvirsiseurat 11.11. klo 18 Kaukajärven srk-talo

Irene Roivainen, Olli-Pekka Siilfverhuth ja Aaro Eerola.

Kahvit klo 17.30

Iidat ja Kallet -Kohtaamispaikka isovanhemmille ja lapsiperheille 13.11. klo 9.30–11 Linnainmaan srk-keskus.

13.11. ”Lilleri, lalleri - loruaamu. Tied. Ritva Fabrin

050 586 5183 tai Janne Kankainen 050 560 8361

Naisten aamukahvit 14.11. klo 9.30–11 Kaukajärven srk-talo.

Rovasti Olavi Heino: Ystäväni Anna-Maija Raittila

Sururyhmä 14.11. klo 15–16.30 Linnainmaan srk-keskus

Sururyhmä on tarkoitettu Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi ja kaipaat mahdollisuutta jakaa kuoleman aiheuttamaa surua ja kipua. Voimme kulkea toistemme rinnalla ja auttaa eteenpäin tässä elämänvaiheessa. Seuraavat kokoontumiset **21.11., 28.11., 5.12.** ja **12.12.** Ilm. diakoni Onerva Toikko p. 050 574 4932, onerva.toikko@evl.fi, rovasti Olavi Heino p. 050 599 7002, olavi.heino@evl.fi

Kaukajärven lähetyspiiri

15.11. klo 14 Kaukajärven srk-talo

Terveiset Israelista! Lähetyssihteeri Riitta Laiho. Piiri kokoontuu parillisen viikon torstaina.

”Perjantaipullia” myynnissä Yhteisvastuun hyväksi **16.11.** klo 13–16 Kaukajärven srk-kodissa

Vanhemmuuden palikat 17.11. klo 15–18 Levonmäen srk-koti

17.11. Sitoutuminen vanhemmuuteen, tunteet pelissä

1.12. Sanat siltana, teot yhteyden rakentajina, riidat ja ratkaisun avaimet

8.12. Luottamus kantaa, anteeksianto hoitaa

Maksu 5 €, kokoontuminen, perhe. Sis. ohjelman ja keittoruuan. Lastenhoito 3v. täyttäneille.

”Rakennusprojektin” vastaavina toimivat Pirjo Tuiskunen ja Sinikka Leijo. Ilm. Sinikka Leijo p. 050 599 7346, sinikka.leijo@evl.fi tai Pirjo Tuiskunen p. 050 327 6254 tai pirjo.tuiskunen@evl.fi.

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Aleksanterin kirkossa

11.11. Säde Siira, Jorma Pitkänen, kanttori Markku Haavisto, Aleksanterin kirkon kuoro

18.11. Jorma Pitkänen, Ari Rantavaara, kanttori Riikka Viljakainen, Aleksanterin lauluryhmä

Muut Ehtoollishartaus klo 17 Aleksanterin kirkko

8.11. Jorma Pitkänen

15.11. Mari Korhonen-Hieta

Holokausti ja kristillinen maailma 12.11. klo 18 Aleksanterin kirkko

Lisät. s. 10

Rukouksen ja ylistyksen ilta 14.11. ja 21.11. klo 18.30 Pyynikin kirkontupa

Lähetysten yhteinen pöytä 18.11. klo 16 Ravintola Rosso, Koskipuisto.

Marja ja Jussi Hankela, Lähettinä namibialaisessa kaupungissa

Pyynikin kirkontupa Mustalahdenk. 21 A

9.11. klo 11.45 apteekkari Timo Salminen Kirkkoapteekista tulee kertomaan kuinka sähköinen resepti toimii

12.11. klo 11 aamunsana, Markku Rinta tulee kitaran kanssa soittamaan ja laulamaan

14.11. klo 12 päivähartaus, Jorma Pitkänen

21.11. klo 11 aamunsana,

Häätö

12.12.12

Aleksanterin kirkossa

www.tampereenseurakunnat.fi/haayo

tampereenhaayo

terveydenhoitaja Ritva Nurminen aiheena diabetes

TEISKON SEURAKUNTA

Messut klo 10 Teiskon kirkossa

11.11. Isänpäivän messu, Salla Munukka, Saija Siuko

18.11. Tero Matilainen, Tuuli Muraja

Muut Musiikkipyhäkoulu 18.11. klo 13.30 Kämnneniemen kerhohuone

Keski-Teiskon pyhäkoulu 18.11. klo 15 Teiskon srk-talo

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut klo 10 Tuomiokirkossa

11.11. Reijo Ylimys, Olli Hallikainen, urkuri Tuomas Laatu, kanttori Johannes Laatu, Tuomiokirkon kuoro, joht. Marja-Liisa Rautelo.

Pyhäkoulu 18.11. Mari Korhonen-Hieta, Antero Niemi, urkuri Matti Hannula, Pirkanpojat C-kuoro, joht. Jouni Rissanen, Pyhäkoulu klo 15 srk-koti Katariina, Antero Niemi, urkuri Matti Hannula

Heli kertoo rajun tarinansa

Entinen huumeidenkäyttäjä **Heli Mäkelä** kertoo rajun tarinansa Sana soi -illassa sunnuntaina 18. marraskuuta kello 18 Finlaysonin kirkossa. Illan teemana on ”Selviytyjä”.

Nykyisin 38-vuotiaan Helin ensimmäinen elämänvaihe ja 15 vuoden huumeierie päättyi traagisesti. Huumehuuruisen illan päätteeksi häntä ammuttiin. Heli selvisi, kaveri ei.

Helin oikeasta silmästä lähti näkö ja koko oikea puoli halvaantui. Nyt Heli pystyy jalkatuen avulla jo kävelemään ja syömään vasemmalla kädellä.

Tapahtuman jälkeen

Muut Seniorifoorum 8.11. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta

Edullinen kahviarjoilu klo 12 alkaen. Mihin tarvitsemme tunteita? psykologi Eva Nilson Järj. Tuomiokirkkosrk, Pyynikin srk ja KRS

Raamatun opetus Näsin sali, Seurakuntien talo

10.–11.11. klo 13–17

Lisät. s. 10

Naisten ilta 14.11. klo 18 NNKY:n Puistosali, Hämeenpuisto 14 F. Naisen kipeät kysymykset, Marja Mäkelä. Järj. KRS, TNNKY ja Tuomiokirkkosrk. Lisät. s. 13

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Viinikan kirkossa

11.11. Jussi Mäkinen, liturgia Daniel Hukari, kanttori Veikko Myllyluoma

klo 18 Iltamessu Nekalan srk-talo, Daniel Hukari

18.11. Jorma Satama, Ismo Kunnas, kanttori Veikko Myllyluoma

Hiljainen iltakirkko 8.11. klo 19 Viinikan kirkko, Ismo Kunnas

Olemisen kipupisteet

ELÄMÄNMAKUINEN SEURAKUNTAILTA kivusta, surusta ja ikävistä on luvassa sunnuntaina 18. marraskuuta kello 18 Pirkkalan kirkossa, osoitteessa Perkiöntie 40.

Illan aikana esitetään **Arja** ja **Pentti Kuusjärven** omien kokemusten pohjalta syntynyt teksti- ja kuvaesitys olemisen kipupisteistä. Vastausten sijaan tekijät jakavat kuulijoiden kanssa kysymykset, ihmetyksen ja läpi-

kuljetun jäljet. Illan punaisena lankana on **Fritz Perlsin** lause: ”Ainoa tie ulos kulkee läpi”.

Musiikista huolehtivat **Pirkko Leponiemi-Pirhonen**, urut, **Marja Turu**, kantele, **Samuli Seppälä**, laulu, ja Kraak-kuoro.

Tuula Mannermaa pitää loppupuheenvuoron ja siunauksen, jonka jälkeen tarjoillaan iltapalaa. ■

Medialähetystyö tavoittaa aikamme ihmiset

YHTEISKRISTILLINEN Medialähetysjärjestö IRR-TV järjestää medialähetysjuhlan sunnuntaina 18. marraskuuta kello 15 Aleksanterin kirkossa. Päivä alkaa jo klo 13.30 apulaistoiminnanjohtaja **Ari Taljan** raamattutunnilla.

Lähetysjuhlassa puhuu toiminnanjohtaja **Hannu Haukka**. Tuoreita uuti-

sia kuullaan IRR-TV:n kaupunkimissioista eri puolilta maailmaa, lapsivankien auttamisesta sekä medialähetystyöstä muslimimaissa ja juutalaisten keskuudessa.

Musiikista vastaavat **Pirkko** ja **Terttu Välimäki**, Viestiveljet-kuoro sekä tenori **Vladimir Spivak**. ■

Hannu ja Laura Haukka johtavat IRR-TV:n kansainvälistä medialähetystyötä, johon on mahdollisuus tutustua 18.11. Aleksanterin kirkossa.

Näkövammaisten keskusliitto

Hauska nähdä -kampanja näkyy Tampereen katukuvassa torstaina 8.11. Seurakuntien talossa tapahtuma järjestetään 13.11.

Tietoa näkövammaisuudesta

Haittaako heikentynyt näkö Sinun tai läheisesi elämää? Hauska nähdä! -kampanja tuo tietoa näkövammaisuudesta.

Näkövammaisten Keskusliitto järjestää marraskuussa Hauska nähdä! -tapahtuman 15 paikkakunnalla ympäri Suomea. Tavoitteena on löytää ne noin 70 000 ihmistä, joiden elämää haittaa heikentynyt näkö, mutta jotka eivät ole aiemmin hakenneet tai saaneet näkövammaisten palveluita.

Tampereen keskustassa kampanja näkyy torstaina 8. marraskuuta, jolloin Hauska nähdä! -pipoihin ja käsineisiin sonnustautuneet promoottorit esittelevät kampanjaa.

Hauska nähdä! -tapahtuma järjeste-

tään tiistaina 13. marraskuuta kello 17.30–20.00 Seurakuntien Näsin Salissa, osoitteessa Näsilinnankatu 26.

Silmälääkäri kertoo yleisimmistä silmäsairauksista ja niiden hoidosta. Tarjolla on myös tietoa kuntoutuksesta sekä muista yhteiskunnan palveluista ja taloudellisesta tuesta tilanteessa, jossa sairaus tai tapaturma aiheuttaa näkövamma.

Tapahtumatorilla esitellään näkövammaisten apuvälineitä sekä aluetoimintaa.

Tapahtuman järjestävät Näkövammaisten Keskusliitto, Tampereen Seudun Näkövammaiset ry ja Tampereen seurakuntien yhteinen vammaistyö Myötätuoli.

Vauvakirkko 15.11. klo 18
Viinikan kirkko
Daniel Hukari, Markku Huikkola ja Eveliina Ruokola. Laulamme ja soitamme kaikki yhdessä. Ota oma helistin mukaan

Muut
Lounas yhteisvastuun hyväksi 10.11. klo 13
Nekalan srk-talo
Lounas runsaasta noutopöydästä, ohjelmatuokio sekä leivoskahvit.
Musiikillinen ohjelmatuokio, pastori Ulla Halttunen.
Aikuiset 15 €, 6–15-vuotiaat lapset 5 €.
Ilm. p. 050 464 8089 tai eveliina.ruokola@evl.fi.
Järj. Viinikan seurakunnan diakoniatyö
Sururyhmä 13.11. sekä **20.11.** klo 14.30–16 Nekalan srk-talo. Tied. Anne Järvinen p. 040 804 8480 ja Jorma Satama p. 050 406 4370

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4

p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection
11.11. rev. Teuvo Suurnäkki
18.11. reader Emmanuël Eneh and rev. Kati Eloranta

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Gudstjänst/Högmässan i Finlaysons kyrka varje söndag kl 10.30 För annan verksamhet eller eventuella ändringar se vårt programblad som finns i kyrka, Kyrkpressen, vår webb-sida www.tampereenseurakunnat.fi/svenska eller ring 040 804 8150

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma-pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 on myös **pappi tavattavissa**, klo 17 **rukoushetki**. **Ehtoollishartaus torstaisin** klo 17. **Junnukappeli eli**

avoimet ovet kouluikäisille
Aleksanterin kirkon kappelissa keskiviikkoisin klo 14–16

Kynttilähetki itsemurhan tehneiden muistoksi su 18.11. klo 18 Vanhassa kirkossa. Sytytämme muistokynttilät kirkon edessä ja sen jälkeen hartaushetki kirkossa. Hartaus Antero Eskolin, musiikista vastaa Petra Perttula. Sielunhoitomahdollisuus. Tarjolla lämmintä juotavaa ja keksiä. Järj. Taimi ry ja Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä.
Katso myös **sururyhmä itsemurhan tehneiden läheisille s. 11**

LASTEN KATEDRAALI

Finlaysonin kirkossa klo 12–16 **su 11.11. Isänpäivä**
Klo 15 Meidän isi kiva on, kiva isi meillä on! Soitto-oppilaiden isänpäiväkonsertti, glögitarjoilu, Anne Helenius
Su 18.11. klo 15 Taivaan Isällä on paljon lapsia
Taaperokirkko, Ulla Paalijärvi

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten ma-to klo 8–18 ja perjantaisin klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Kauppakatu 13
Avoinna ma-pe klo 10–17 p. 040 804 8720
Lämpimiä tumppuja, villasukkia, kotitossuja ja kaulaliinoja. Pipoja erityisesti avanto-uimareille.
Nyt myös kauniita käsintehtyjä joulukortteja sekä Opettajien lähetysliiton kaunis seinäkalenteri 2013.

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto
Kyttälänkatu 1 A, p. 040 804 8281
Avoinna ma-pe klo 9.30–15 ja torstaisin klo 9.30–17.
Laaja valikoima uskonnollista kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia ja havaintomateriaaleja

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus – Kyläpaikka kaikenikäisille
Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 03 2190 711 ma-to 8.30–10.30. Toimisto p. 03 219 0455 ma 9–17, ti-to 9–14.
Marraskuun käsityönäyttely: Lea Aaltonen, Rakkaudesta sukkiin.
Kyläpaikka, Otavalankatu 12 A, ma-to 10–14.
Poikkea hakemassa Kyläpaikan tarkempi ohjelma!
Ma 12.11. klo 13 kirjastotalo Metson isossa luentosalissa 'Viel on virtaa!' rovasti Jaakko Kenttä
Mummon Kammarin luentosarja äskettäin eläkkeelle jääneille.
Ma klo 14 Kirjojen ystävät 12.11. taiteilija Lea Anttila: Merja Virolaisen ”Valloittaja”, runoja rakastaneille ja rakkaudessa kärsineille
19.11. Katariina Ahtiainen: Lapset keskelläämme – kuria vai kunnioitusta? Lapsen osa kauno- ja tietokirjoissa
Parillisen viikon keskiviikkoisin klo 10 **Leskien Klubi – kahvila**. Tervetuloa mukaan, kun pahin surusi on helpottanut.
Joka keskiviikko klo 13 **Nyt laulajaiset on 14.11.** Eero Wallin ja Raimo Jokinen
21.11. Tiernapojat Eero Wallin, Veikko Rantalainen ja

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 389 1841.
Avoinna ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30.
Vaatepalvelu auki ma-to klo 7.30–12, pe klo 7.30–11. Vaatepalvelun lahjoitukset p. 040 804 8143
Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla ma-to klo 10–12 ja pe klo 9.30–11.
Lauantaiaukiolo klo 10–13. Tarjolla puuroa, leipää ja kahvia.
Pullakirkko klo 10–12. Tarjolla leipää ja kahvia maksutta **11.11.** Ilmari Karjalainen, Yhteiskunnallinen työ **18.11.** Eero Nahkuri ja Kari Kuusisto, Musta Lammass **Keskiviikkohartaus** klo 9.45–10
14.11. Musta Lammass suljettu
21.11. Salme Elo, Baptisti srk **Keskiviikkoklubi** keskiviikkoisin klo 13–14.45
Hengellinen avoin keskusteluryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille.

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyö Kuurojentyö
Ma 12.11. klo 18
Kuurosokeiden raamattu- ja keskustelupiiri
Kuurosokeiden toimintakeskus, Insinöörikatu 10
Ke 14.11. klo 10–12
Viittomakielinen perhekerho lidesrannan seurakuntakoti, lidesranta 5
Ti 20.11. klo 16
Viittomakielinen seurakuntapiiri
Myötätuuli, Ilmarinkatu 10
Ma 12.11./26.11./10.12. klo 12.30–15 **Muistikahvila**

Yhdistyksellä, Tuomiokirkonkatu 34 B 16

Näkövammaistyö

Ilmarinkatu 10
To 8.11. klo 13
Kinkeriperinteet
rovasti Aulis Raunio
Pe 9.11. klo 10–12
Vertaistukiryhmä
– keskustelua, sanomalehdenlukua, asiointia lähialueella, päivähartaus
Su 11.11. klo 10
Messu Viinikan kirkossa, **näkövammaisten kirkkopyhä**
keittolounas ja kirkkokahvit seurakuntasalissa
Ti 13.11. Miestenpiiri
To 15.11. klo 13 Namibian terveisiä kertoo diakoni Päivi Löytty
Pe 16.11. klo 10–12
Vertaistukiryhmä
To 22.11. klo 13 **Vanhustyö**
Gerontologian prof. Marja Jylhä

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

Päiväraamattukoulu
torstaisin klo 9.30–13 Kalevan kirkon srk-salissa
Omin voimin yksikään menesty.
8.11. Kuukauden vieras: Markku Ylipää, aihe: Messiaan paluu/Pyhiinvaletajan laulu, Ps 84, Seppo Lappalainen
15.11. Daavid – paras kuningas, 1. Sam. 21–25, Merja Halivaara/ Korkeimman suojelus, Ps 91, 92, Armi Taponen
Tied. pastori Ville Aalo p. 050 468 8484 ville.aalo@evl.fi

RAAMATTULUENTO

Voimasanoja Isosta Kirjasta -luentosarja
Vanhan kirjastotalon luentosalissa
tiistaisin klo 18–20
Luentosarja käsittelee Raamattua erilaisista näkökulmista niin tieteen, historian kuin yksilön subjektiivisen kokemuksen kautta.
20.11. Raha ja velka
Olli Hallikainen, teologian tohtori, tuomiorovasti
Kimmo Sasi, kansanedustaja

RETKET/MATKAT

To 29.11. retki Sastamalan Pukstaaviin, kirja -ja kulttuurikeskukseen sekä Köyliön

Naisen kipeitä kysymyksiä

NAISEN ELÄMÄÄN LIITTYVIÄ kipeitä kysymyksiä pohditaan naistenillassa, joka järjestetään keskiviikkona 14. marraskuuta kello 18 Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen NNKY:n Puistosalisissa, osoitteessa Hämeenpuisto 14 F.

Aiheen äärellä pohditaan naisen elämänkaaren naiseuteen liittyvien kipukohtien tunnistamista, kohtautumista ja niistä selviytymistä.

– Raamatun naisista löytyy vertaistukea muun muassa toiseksi jääneelle ja tyhjän sylin naiselle. Myös vakavan sairauden ja ikääntymisenvaikutuksista naiseuteen keskustellaan usein naisten kesken, sanoo illan luennoitsija ja kouluttaja **Marja Mäkelä** Kansan Raamattuseurasta.

Sen ohella järjestelyistä vastaavat NNKY ja Tuomio-kirkkoseurakunta.

Mäkelä muistuttaa, että myönteisen lähestymisen ja selviytymistavan löytämisen kaikkiin haasteisiin tuo uusia näkökulmia ja uutta elämänvoimaa.

Kouluttaja Marja Mäkelä luo toivoa naisen kipeissä kysymyksissä, joista keskustellaan naistenillassa 14. marraskuuta.

Kansan Raamattuseura

Tuiskulan Kotikoloon (maalaismatkailua). Lähtö Vanha kirkko klo 8, Hervannan kirkko klo 8.30. Hinta 48,- sis. aamukahvin, sis. pääsyn, opastuksen, runsaan noutopöydän ja matkat. Ilm. Pirkko Partanen 050 406 7170
60+ ikäisten matka Raumalle ja Köyliöön 25.11. Bussi lähtee Tesoman Nordean edestä klo 7.30 ja kulkee Tesoman valtatie, Nokian valtatie ja Pispalan valtatie kautta Nokian moottoritille. Viimeiset pysäkit Haapalinnan kohdalla. Messu Rauman Pyhän Ristin kirkossa. Lounas Villa Talbossa. Tramppausrunda Rauman vanhassa kaupungissa oppaan johdolla. Kahvit Tuiskulan Kotikolossa Köyliössä (ostosmahdollisuus). Paluu n. 18 tienoilla. Hinta 45 € (sis. matkan, lounaan, kahvit, opastuksen ja pääsyliput). Ilm. Marja Oksaselle, p. 040 804 8152 tai s-postilla marja.oksanen@evl.fi pe **16.11.** mennessä. Kerro ilmoittautuessasi, mistä tulet bussiin sekä mahdolliset ruokarajoitteesi. Järj. Harjun srk **11.12. Jouluretki Eerolaan ja Riihikirkkoon.** Lähtö klo 9.45 Pyynikintorin kellon alta ja klo 10 Mustanlahdenk. 21, Pyynikin Kirkontupa klo 11. Kirkossa esittely ja hartaus. Mahdollisuus poiketa puodissa. Klo 12.30 Eerolassa jouluateria noutopöydästä ja jouluisia ohjelmaa. Paluu Tampereelle klo 16. Hinta 40 €. Ilm. 27.11 mennessä Kaisu-Leena Taulu 050 554 2428 tai Helka Hämäläinen 040 804 8771
Perheiden lumileiri Kittilässä 23.2.-1.3.2013 Hinta 190 €/hlö, alle 15 v. 140 € sis. bussimatkat ja majoituksen Lapin täysihoidolla. Tied. ja ilm. Maria Seppälä p. 050 4333694. Järj. Harjun srk

RUKOUKSEN TALO

Keskusta, Kyttälänk.1
Yhteistä rukousta joka arkiaamu klo 9–11
Nuorten rukouskoulu Preikkari parittomien viikkojen maanantai klo 18
Nuorten Praisekuoro- ja bändi parillisten viikkojen

maanantai klo 18
Vastaanotto -ilta 2.12. klo 19
Ylistystä, rukousta ja Raamattua
Yhteistyössä Uuden version kanssa
Haukiluoma
Haukiluoman kerhohuone, Tyvikatu 11
Haukiluoman Rukouksen talo, Harjun seurakunta
Hoitavan rukouksen ilta ma 18.30
19.11. Kaipaatko rakentumista, yhteyttä, esirukousta? Tule rukoilemaan ja rukoiltavaksi.
Esirukousillat to klo 18.30 **8.11., 29.11.** Tule rukoilemaan Suomen, Tampereen, Haukiluoman, seurakuntien ja perheiden puolesta.
Tulevaisuuden ja toivon ilta pe klo 18.30
16.11. Jukka Hammaren **Aamurukoussolu** klo 6–7.30 Koivistonkylän srk-talossa maanantaisin ja keskiviikkoisin Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010
Hervanta Lindforsink. 7
Aamurukous ke klo 8–9 Cafe Olohuone, Duon kauppakeskus
Aamurukoushetki la 9–10 Hervannan kirkon kappeli

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26
PL 226, 33101 Tampere
p. 03 219 0111 (vaihte), avoinna 8.30–15.45
Katutason asiakaspalvelupiste
· Keskusrekisterin asiakaspalvelu
· Hautaustoimen asiakaspalvelu
Avoinna arkinen klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Pispalanvaltatie 16 C.
Avoinna ma, ti, to klo 9–13, ke klo 9–17, pe suljettu.
Avoimessa kahvilassa voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone (tulostusmahdollisuus). Kun tarvitset neuvoja tai opastusta

sosiaali-toimeen, työttömyyteen ym. liittyvissä asioissa, tervetuloa juttusille! Tied. sosiaali-ohjaaja Satu Tahlo-Jortikka p. 050 558 0231.

SINKUT

Vitsi-ilta 13.11. klo 18–20 Aleksanterin kirkon krypta. Omat vitsit ja vitsikirjat mukaan! Nauretaan oikein kunnolla!
Oloilta 17.11. klo 17–21 Nekalan srk-talon nuorisotila, Yhdessäoloa, keskustelua, sisäpelejä, saunomista, nyyttärit. Biljardi, pingis, korona, liitokiekko ym. pelejä. Nyyttärit. Keskustoriilta bussi nro 15.
10-vuotisjuhla la 17.11. klo 13–16.30 Näsin salissa, Seurakuntien talossa. Klo 13 keittolounas, klo 14 tervetuliaispuhe ja siunaus, Ilkka Hjerpe, yhteiskunnallisen työn johtaja. Juhlapuhe Raija Eeva, diakoni, Turun Tuomiokirkkosrk, Suomen Yksinelävät ry, musiikkia. Kahden maan kansalaiset, Jyväskylä, Anu Lehtonen, haitarimusiikkia

ja kakkukahvit. Ilm. 9.11. mennessä anita.kuusela@evl.fi tai 050 420 7788.
www.tampereensinkut.fi
Järj. Tampereen sinkut
Pikadeitit
Sydänystävää vaikka? Katso ilmoitus s. 13

TAMPEREEN RAAMATTUKOULU

www.tampereenraamattukoulu.net
Kalevan kirkon srk-salissa
maanantaisin klo 18.30
12.11. sekä 19.11. Valittuja psalmeja, Riitta Lemmetyinen

TUOMASMESSU

11.11. klo 18 Aleksanterin kirkko. Sovinnon tiellä. Pappi tavattavissa tuntia ennen messua. Lastenhoito ja pyhäkoulu kirkon alasalissa.
www.tuomasmessu.net

VERENLUOVUTUS

16.11. klo 15–18 Tesoman srk-sali, Tesomankuja 5

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET Kurjentaival 22, 33100 Tampere (Vastapäätt Viinikan kirkkoa)
Syyslähetysseurat la 10.11. klo 12.00 ja 17.00
su 11.11. klo 12.00 ja 18.00
ma 12.11. klo 12.00 ja 18.00
Seurat normaalisti pyhäpäivisin klo 15.00
Kanssapuheet (raamatun tutkiminen) Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin klo 18.30
Nuortenilta Tiistaisin klo 19.00

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Siioninvirsiseurat
Tänään klo 18.30 Punakylän seurat Pyynikin pappilassa, Kisakentänk. 18.
Su 11.11. klo 18 Kaukajärven seurakuntatalossa, Keskisenkatu 20. Kahvit klo 17.30. Irene Roivainen, Olli-Pekka Silfverhuth ja Aaro Eerola.

To 15.11. klo 19 seurakuntien talo, Ateena-sali, Näsilinnank. 26, Heikki Jussila, Ilmo Käki, Jaakko Löytty.

KANSAN RAAMATTUSEURA Satakunnankatu 28, p. 223 1771
www.kansanraamattuseura.fi
Seniorifoorum 8.11. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta. Mihin tarvitsemme tunteita? Eva Nilson. Kahvit alk. klo 12.
Ilmestyskirja avautuu! 10.–11.11. klo 13–17 Seurakuntien talo, Näsin sali, Kari Valkonen.
Naisten ilta 14.11. klo 18 Puistosali, Hämeenpuisto 14 F. Naisen kipeät kysymykset, Marja Mäkelä.
Seniorifoorum 22.11. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta. Luopumisen aika, Varpu Lipponen. Kahvit alk. klo 12.
Sanan lähteillä 22.11. klo 18.30 Vanha kirkko.

Vielä ehdit antaa palautetta Tampereen Kirkkosanomista

Tampereen Kirkkosanomiat uudistuu. Uusi lehti aloittaa ilmestymisensä syksyllä 2013 kesätaun jälkeen.
Tule mukaan uudistamaan lehteä! Lukijoilla on nyt mahdollisuus antaa toimitukselle palautetta, ideoita ja kommentteja lehden uudistamiseen. Anna palautteesi 12. marraskuuta mennessä.

Voit antaa palautteesi ja ideasi:
verkossa:
www.tampereenseurakun-

nat.fi/kirkkosanomiat
Kirkkosanomien verkkosivuilla: www.tampereen-kirkkosanomiat.fi
Facebookissa: www.facebook.com/tampereenseurakunnat/
sähköpostitse: tampereen-kirkkosanomiat@evl.fi
kirjeitse: Tampereen Kirkkosanomiat, toimitus, lehti-uudistus, PL 226, 33101 Tampere
Yhteystietonsa jättäneiden kesken arvotaan pieniä palkintoja.

Aleksanterin kirkon kryptassa
Kirjasto Metsoa vastapäätä

Pika

deitti-illat

LA 10.11. klo 14 30–45 v. klo 17 20–30 v.

ILMOITTAUDU viim. to 8.11. www.suurellasydamella.fi
>Tampere>Vapaaehtoistyöpaikat>Ilmoittaudu pikadeiteille 10.11.

TO 15.11. klo 14 60+ v. klo 17 45–60 v.

ILMOITTAUDU viim. ti 13.11. www.suurellasydamella.fi
>Tampere>Vapaaehtoistyöpaikat>Ilmoittaudu Pikadeiteille 15.11.

Sydänystävää vailla?

Hinta 10 €
sis. ohjelman ja tarjoilut

Tiedustelut pikadeitit@evl.fi
p. 050 381 7177

TAMPEREEN EV.LUT. SEURAKUNTAYHTYMÄ

www.tampereensinkut.fi

Kirkkosanomiat

www.tampereenkirkkosanomiat.fi
56. vuosikerta

♦ **Kustantaja:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

♦ **Julkaisija:** Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

- ♦ **Päätoimittaja:** Marja Rautanen
- ♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716
s-posti: tampereenkirkkosanomiat@evl.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
- ♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, puh. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi
- ♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanomiat

- ♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
- ♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
- ♦ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
- ♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, puh. 020 754 2333, fax: 020 754 2342.
- ♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
- ♦ **ISSN:** 1237-9603, **äänite:** 1237-959X
- ♦ **Seuraavat lehdet ilmestyvät:** 21.11. aineisto 7.11. mennessä, 5.12. aineisto 21.11. mennessä

• Säle-, rulla- ja puukaihtimet
• Terassi- ja ikkunamarkiisit
• Pimennys- ja paneeliverhot

• Taite- ja peiliovet
• Parvekekaihtimet ja pystylamellit
• Lufalex-vekkikaihtimet

SUUNNITTELU, MITTAUS, ASENNUSPALVELU

Kaihdin Sampo

Sammonkatu 18, TRE P. (03) 255 0858, 0400 736 716
ks@kajhdinsampo.fi www.kajhdinsampo.fi

ASIANAJOTOIMISTO KNUUTINEN KY

Asianajaja, varatuomari Pauliina Knuutinen

* perhe- ja perintöoikeusasiat * asuntokauppa- ja kiinteistöriidat ym.

Härmälänkatu 6-8 D, TAMPERE. Puh. (03) 343 9700

www.talotaitokeskus.fi

TILAA JOULUSIIVOUS!

• kotisiivoukset
• kangasverhoiltujen huonekalujen pesut
• porrassiivoukset • lattianvahaukset

Yli 10 vuoden kokemus!
Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Uusi Era Palvelut Oy • puh. 045 126 6938 • www.uusierapalvelut.fi

SENIOREILLE JA OMAISHOITAJILLE

Helpotusta arkeen • kotihoito • siivous
Teon Tuvalla • Palveluohjaus • Seniorikahvila • Kuntosali

Amurin TEON TUPA

Satakunnankatu 38, 33210 Tampere

Amurin Teon Tupa ry
050 358 0072
Soita ja kysy lisää
klo 10–14 välillä
www.teory.fi

*Simulle, joka olet menettänyt läheisesi
- palveleva perheyriityksemme*

Tampereen HAUTAUSPALVELU OY
Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanti
Mika Leinonen

Juhani Mäkipää Leena Mäkipää-Koivumäki

Meillä on yhteensä yli 70v. hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 • (03) 255 4102 | Kauppakatu 12 • (03) 253 1720
Aleksanterinkatu 15 • (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

Thmiselle joka uskoo asiaansa

J.I. WAHLBERG OY
Vuodesta 1891

Hämeenkatu 27, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

HUOM! UUSI OSOITE

• JALOKIVET • KIHLAT • LAHJAESINEET
• KORUT • KELLOT • TILAUSTYÖT

Ilmainen noutopalvelu

KESKUSTA
Näsilinnankatu 21
(03) 222 6821

TAMMELA
Tammelan puistok. 37
(03) 255 7502

HERVANTA
Insinöörinkatu 30
(03) 715 6337

fida
LÄHETYSSTORI
www.lahetystorit.fi

**Tee päivän hyvä teko
– osta tai lahjoita**

Jippii-LUISTELURIEHA
la 17.11. klo 14-16

**Kangasalan jäähallissa,
Finnentie 38**

* Jippii-kuoro esiintyy * Puffetti *
* Myynissä Jippii-tuotteita, mm.
uunituoretta äänitettä "Lähetä minut" *
* Jippii-paita päälle, jos on *
* Tule kaverin kanssa luistelemaan
iloisen Jippii-musiikin soudessa *
* Ota kypärä mukaan *
* Vapaa pääsy *

Järj. Kangasalan ev.lut. seurakunta
ja helluntaiseurakunta sekä
Tampereen helluntaiseurakunta

ASIANAJOTOIMISTO

ARJA LUOMA OY

RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

**MITOIN KUIN MITOIN
UUSI ILME KEITTIÖÖN**

- ovet, tasot, rungot
- vetimet, saranat
Runsas valikoima

ILMAINEN TARJOUS

**SOITA: ARI 044 0806 631
ERKKI 050 0503 357
MIKKO 040 9311 466**

**KOTISIIVOUSTA
AMMATTITAITIDOLLA
15 VUODEN
KOKEMUKSELLA.**

*Myös alv 0 % työ mahdollista,
kysy lisää.*

Puh. 044 350 3649

**LAKITOIMISTO
RAJAMÄKI**

Kaikki lakiasianne
*Maksuton puhelin- ja
sähköpostineuvonta*

*Itsenäisyydenk. 2, 33100 Tre
010 666 4433*

vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

TAMPEREEN
KAUPUNKILÄHETYS RY

**Aamu-
korva**

03/213 3533
joka aamu klo 5-9.

Kun olet yksinäinen tai
kaipaat luotettavaa
keskustelukumppania,
Aamukorva on kuulolla
vuoden jokaisena
päivänä.

Paikallispuhelun hinnalla.

**Teatteri
Mukamas**

Esitykset Pispalassa:

**Mitä kuuluu,
Hanhieno?**

ke 7.11. klo 10.00
to 8.11. klo 10.00
la 10.11. klo 16.00
to 15.11. klo 10.00
pe 16.11. klo 10.00
la 17.11. klo 16.00
ke 21.11. klo 10.00
to 22.11. klo 10.00
la 24.11. klo 16.00
ti 27.11. klo 10.00

Tiedustelut ja ryhmämyynti: (03) 3124 1313

lippu.fi + **0600 900 900**
1,97 €/MIN. + PVM | KLO 7-22

Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com
Pispalan valtatie 30, Tampere

Virrassa

Haastettu ruotsalaisuus, Martti ja isä

TÄLLÄ VIIKOLLA LIPUTETAAN kahdesti. Tiistaina siniristilippu liehui ruotsalaisuuden ja kuningas Kustaa Aadolfin kunniaksi. Sunnuntaina liputetaan isälle. Väliin jää lauantain päiväsankari, Martti. Tuolloin lippua ei nosteta salkoon, mutta maassamme on ollut aika, jolloin saksalaista uskonsankaria Martti Lutheria juhliittiin martinpäivänä 10. marraskuuta.

Kustaa Aadolfin ja Martti Lutherin puolustamaa uskoa haastetaan nyt maassamme tuhansien kolumnien, blogien ja semi-naari-istuntojen voimin. Isiemme kirkon ja uskon katsotaan olevan vaarassa tai ainakin rajusti haastettuna.

Juuri julkaistu Suomen kirkon nelivuotiskertomus *Haastettu kirkko* antaa ymmärtää, että kirkkomme on kriisissä. Väki kirkosta kaikkoo, verotulot vähenevät, nuoret eivät usko Jumalaan ja keski-ikäiset eivät ehdi.

Kirkko tavoittaa sanomallaan ainoastaan lapset ja vanhukset. Edelliset komennetaan päiväkodin salin lattialle, kun papit tulevat adventtina kertomaan vauvasta nimeltä Jeesus, jälkimmäiset taas jätetään kahvihetken päätteeksi istumaan vanhainkodin ruokasaliin laulamaan rovastin ja kanttorin johtamaa *Kiitos sulle Jumalani* -virttä.

Tällainen tila kirkossa on todella mediaseksikäs, nyt siitä puhutaan, kirjoitetaan, riidellään. Suomen luterilaisella kirkollahan menee hyvin! Vanha julkimoiden ja poliitikkojen totuuskin julistaa, ettei ole väliä, mitä parrasvaloihin pyrkivästä puhutaan, kunhan puhutaan.

Suomenruotsalaiset ovat ainakin 200 vuotta olleet haastettuina ja samankaltaisessa kriisin tilassa, kuin kirkon nyt väitetään olevan. Yhteisön etuoikeus omaan kieleen ja kulttuuriin on kyseenalaistettu. Siitä huolimatta suomenruotsalaiset ovat sosiaalisempia, terveempiä, pitkäikäisempiä ja myönteisemmin elämään suhtautuvia kuin vastaavissa olosuhteissa elävät suomenkieliset. Haastettuna olemisen yhdistää ja kokoaa rivejä, kriisi kaatuu haastajien niskaan.

Martti Lutherin aikana kirkko oli kriisissä ja haastettuna jo ainakin sata vuotta, kun haastaja Jan Hus poltettiin roviolla Konstanzin kirkolliskokouksessa 1415. Martti vain haastoi huonoa kirkkoa samoin eväin kuin nykyajan kirkonhaastajat kirkkoa puhumaan kansankieltä, saksalaisten saksaa, ruotsalaisten ruotsia ja suomalaisten suomea. Tämähän on samaa kuin vaatimus siitä, että kirkon on kuljettava ihmisten arjessa heidän rinnallaan.

Kun yhteiskunta voi pahoin, voi kirkkokin huonosti. Mutta huonollakin instituutiolla on mahdollisuus uudistua, kun se huolehtii jäsenistään perustehtävänsä mukaisesti, siis kehdesta hautaan. Haastettuna olemisen kriisi puhdistaa ja yhdistää, kun kansankirkko suostuu olemaan kansan kirkko.

On kirkko ennenkin haastettuna ollut – ja aina selvinnyt haasteista. Vaikka kirkkoa perinteisesti kutsutaan ”äidiksi”, on se myös ”isä”. Sanotaan, että isyys on kriisissä. Niin voi olla, mutta siitä huolimatta lapsi on ylpeä ”meidän isästä”, vaikka tämä suomalaisena jorikkänä ei osaisikaan tunteitaan ilmaista, mutta on parempi ja voimakkaampi kuin ”teidän isä”.

Hannu Jukola

Hannu Kilpeläinen

Kirjoittaja on isä ja isoisä, riikinruotsalaisen Lovisen lapsenlapsenlapsi ja Martti Lutherin reformaatiokirkon pappi.

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

14

Tampereen Kirkkosanomat

Pappi soittaa sahaa

– Sahan soittaminen on kehitty-
nyt valtavasti. Vonguttamisesta
on päästy kunnon soittamiseen,
sanoo **Aarne Laasonen**.

Hän on paitsi Espoon Tapiolan
seurakunnan kappalainen myös
sahansoiton harrastaja. Hän tuo
instrumentin äänet ihailtavaksi
Tampereen vanhan kirkon Peli-
manniGospel -konserttiin, jossa
sahat ovat solistin roolissa.

– Saha vaatii harjoittelun sii-
nä missä mikä tahansa muu soi-
tin. Sahansoitossa on alkuhanka-
luuksia ja myöhemmin kokonai-
suuden hallinta on työlästä, Laa-
sonen painottaa.

Harrastamaan on viime vuo-
sina tullut parikymppiäkin soit-
tajia.

Kaikki sahat soivat. Paksuus
kuitenkin vaikuttaa äänen väriin
ja kantavuuteen.

– Rautakaupan lyhyt saha on
jäykkä taivuttaa ja ääniala on vain
oktaavin. Siitä taitava soittaja saa
silti kauniin äänen. Pitemmässä ja
leveämmässä sahassa on ääniala
laajempi, jopa lähes kolme oktaavia.

19. marraskuuta kello 19 pi-
dettävässä konsertissa säestää
suomalaisen pelimannimusiikin
ydinpari, harmoni ja kontrabas-
so, joita soittavat **Lauri Tikka-**
nen ja **Minna Korpiaakko**. Pic-
colon Kamarikuoro laulaa. Valta-
osa musiikista on tuttuja kansan-
omaisia virsiä ja lauluja.

Konsertinjohtava **Heikki Hinsa-**
sa on innoissaan Lauri Tikkasen

ja **Maria Jokisen** PelimanniGos-
pel -kiertuetta varten tuottamis-
ta sovituksista.

– Konsertissa kuullaan myös
yksi aivan uusi sävellys, Maria Jo-
kisen kamarikuorolle säveltämä
Körö körö kirkkoon, Hinssa ker-
too.

Asta Kettunen

Aarne Laasosella on soittovälineinä
kymmenkunta sahaa isosta 40-lu-
vun Sandvikista pieneen Kausalan
käsisaahan.

Lisätietoja:
www.piccolokuorot.fi/kamarikuoro
www.tampereenkirkkosanommat.fi
www.suomensahansoittajat.net

Pieni Kirjakauppa

- Taide- ja harrastekirjat
- Romaanit, dekkarit ja pokkarit
- Pelit, leimasimet ja askartelutarvikkeet
- Paperinuket
- Kortit, kirjekuoret ja postimerkit

Meiltä myös
mieluisat isänpäivälahjat!

Sammonkatu 13, TRE
ma-pe 9 - 17, la 10 - 14

010-666 5757

www.pienikirjakauppa.fi

KOTI KAUNIIKSI

Verhoiluliike Yli-Heikkilä

Verhoilua 30 vuoden kokemuksella
Hyvä valikoima huonekalukankaita

Nyyrikintie 1 Tampere

040 739 1822

www.kolumbus.fi/timylie

Kotihoivapalvelumme tarjoaa
kotitalousvähennyskelpoista apua Länsi-tamperelaiseen kotiin.

Kotihoivapalvelut ja päiväkeskustoiminta
myös omaishoidon palvelusetelillä.

Toimintaa ja laadukkaita palveluita ikääntyville.
Tilaa itsellesi tai osta omaisellesi lahjaksi!

Käräjätörmä 12, 33310 Tampere
puh. 050 403 5657 tai 050 493 3235
kotihoiva@kotipirttiry.fi
www.kotipirttiry.fi

Solmuja Parisuhteessa –neuvontaa

Parisuhteen kriisitilanteessa

Neuvontajakso sisältää kahdeksan 2 h tapaamista, hinta 75 €/kerta.
Tapaamisaikoja myös iltaisin ja viikonloppuisin. Kysy tarkempia tietoja neuvojilta!

Anne Karhola
050 522 0620
anne.karhola@sci.fi

Maritta Oksi-Helminen
040 504 2037
marittahelminen@hotmail.com

Lisätietoa Solmuja Parisuhteessa –neuvonnasta www.katajary.fi **kataja**

Kiinteistötoimisto PEKKA MUSTAJÄRVI LKV

Pekka Mustajärvi
GSM: 0400 628 241
email: pmlkv@nic.fi
p. (03) 214 1111
fax (03) 212 6725
Mäntymäki 3 A, 33200 Tampere
www.pekkamustajarvi.fi

Palvelun välittäen yli 30 vuoden kokemuksella.

PIANONVIRITYKSET

Juha Yli-Knuuttila

Puh. 0400 669 799

Sähköposti:

pianonviritys@gmail.com

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi

Jaana Mehtälä

020 754 2309,

040 509 4962

jaana.mehtala@kotimaa.fi

 KOTIMAA-YHTIÖT

PUOLUSTAJA - elämän eri vaiheissa

**TAMPEREEN
KAUPUNKILÄHETYS RY
Järjestötyön
Keskus**

**HALUATKO KESKUSTELLA
PARISUHDETTASI ASKARRUT-
TAVISTA KYSYMYKSISTÄ?**

PARISUHDEPYSÄKIN toiminta on
tarkoitettu yli 60-vuotiaille naisille,
miehille ja pariskunnille, jotka ha-
luavat keskustella parisuhteeseen,
seksuaalisuuteen ja erilaisiin elä-
mäntilannemuutoksiin liittyvistä
kysymyksistä ammattitaitoisen
työntekijän kanssa. Ongelmien kä-
sittelemisen myötä avautuu usein
uusia mahdollisuuksia.

Parisuhdepuysäkeille voi tulla joko
yksin tai puolison kanssa yhdessä
tai osallistua ohjattuihin keskus-
teluryhmiin. Tarkoituksena on
löytää uusia voimavaroja, edistää
seksuaaliterveyttä ja lisätä elämän-
hallintataitoja.

Keskustelut ovat luottamuksellisia
ja maksuttomia.
Lämpimästi tervetuloa!

PARISUHDEPYSÄKKI

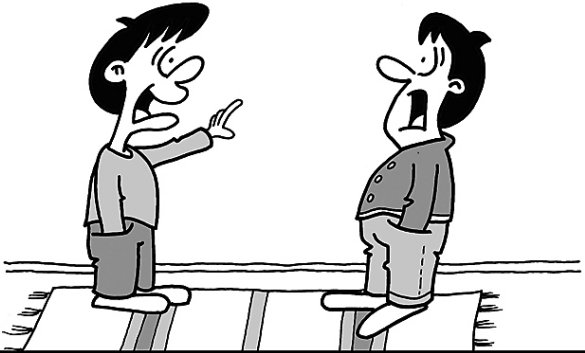
Käyntiosoite:
Tuomiokirkonkatu 15 D 43, 4. krs
Soita ja varaa aika: 0400 – 867 015
tai 0400 – 863 540

2012 jKr.

© Ari Peura

**PYHÄKOULUSSA
KERROTTIIN, ETTÄ DAAVID
VOITTI ISON GOLJATIN
HEITTÄMÄLLÄ SITÄ
PESUKONEELLA PÄÄHÄN...**

**EIKÖS SE
OLLUT LINKO
EIKÄ
PESUKONE?**

Kruunupuiston Joulukuori

Kruunupuistossa nautitaan kiireettömästä ja aidosta itäsuomalaisesta
joulun tunnelmasta. Ohjelmamme on suunniteltu erityisesti seni-
oriasiakkaitamme ajatellen. Toivotamme sinut tervetulleeksi joulun
viettoon yksin tai läheisesi kanssa!

23.-26.12.2012 (3 vrk)

alk. **385** €/hlö/2hh
(avustettaville alk. 511 €/hlö/2hh)

Joululoma sisältää majoituksen täysihoitolla, kylpylän ja kuntosalin
käytön sekä jouluohjelman.

Joulun kuljetus Punkaharjulle (meno-paluu) 70 €/hlö.

Reitti 1: Helsinki, Elimäki, Kouvola, Lappeenranta, Imatra.

Reitti 2: Tampere, Jyväskylä, Pieksämäki, Varkaus.

Varaa valmis joulukuori myyntipalvelustamme puh. 020 763 9131 tai
myyntipalvelu@kruunupuisto.fi. Varaustunnus: Joulukuori_Kotimaa

KRUUNUPUISTO

Vaahersalontie 44, 58450 Punkaharju | puh. 020 763 9130 | www.kruunupuisto.fi

Risto Heikkilän mukaan maailmankaikkeuden lukemattomat tähdet ovat osoitusta Luojan suuresta luomistyöstä.

Taivaan avaruus ylistää Luojaansa

– Avaruus on valtava ja ihmeellinen! Kun kristitty katsoo taivaan avaruuksia ja miettii, mitä tiede on saanut siitä selville, kaikki suorastaan huutamalla huutaa hänelle. Ettekö te näe, kuka on saanut tämän kaiken aikaan? Se olen minä, kaikkeuden Herra!, sanoo tähtitiedettä harrastava rovasti Risto Heikkilä.

Onko maailmankaikkeudella persoonallista luojaa, Jumalaa? Kuuleeko ja näkeekö kukaan ulkopuolinen meitä tällä kosmosen kolkalla? Mitä oli ennen alkuräjähdystä? Miten ja miksi universumi syntyi?

Taivaalle tuijottavan ihmisen kysymykset ovat loputtomia.

Tiede ja uskonto tarjoavat omista näkökulmistaan vastauksia. Ne ottavat myös mittaa toisistaan todellisuuden selittäjinä. Kummallakin puolella on ollut aina kiusaus ylittää omat rajansa, kun on kiistelty katsomusten hegemoniasta.

Tieteen ja uskon asiallinen vuoropuhelu on usein perin vaikeaa. Parhaimmillaan luonnontiede ja teologia ovat kumppaneita, kun ihminen etsii totuutta paikastaan maailmassa.

Uskolla ja tieteellä omat tontit

Tähtitieteestä perillä olevien teologien kapeaan kärkeen kuuluu eläkkeellä oleva Forssan kirkkoherra **Risto Heikkilä**, joka on muun muassa tähtitieteilijä **Esko Valtaojan** ystävä ja keskustelukumppani.

Heikkilän poikkitieteelliselle, uskon ja tieteen viisaasti yhdistävälle opetukselle on ollut tarvetta. Kristinuskosta vieraantuneet tieteilijät torjuvat usein Jumalan, koska häntä ei voida tavoittaa tieteellisin havaintomenetelmin. Heikkilä koettaa avartaa tätä kapea-alaista perspektiiviä.

– Teologian ensimmäisiä lähtökohtia on, että Jumala on transsendenttinen, aistimaailmamme ja -havaintojemme tuolla puolen. Emme voi todistaa Jumala olemassaoloa tieteellisesti suuntaan eikä toiseen.

Hän toivoo, että useampi teologi ja kristitty tutustuisi luonnontieteeseen, jotta uskon ja tieteen vuoropuhelu helpottuisi. Myönteisiä esimerkkejä dialogista ovat piispa **Juha Pihkalan** ja **Esko Valtaojan** keskustelut. Myös Espoon piispa **Tapio Luoma** on perehtynyt väitöskirjastaan lähtien teologian ja luonnontieteiden vuoropuheluun.

– Antaa uskon olla uskoa ja tieteen tiedettä. Ne eivät sulje pois toisiaan. Tapio Luoma on ilmaissut hyvin sen, että kristinuskon ja tiede eivät voi olla – oikein nähtynä – ristiriidassa.

– Ristiriidat ovat meissä uskon

ja tieteen harjoittajissa. Riitojen takana on usein selvittämättömiä patoutumia ja loukkauksia, tieteen tai uskon väärinymmärrystä, Risto Heikkilä näkee.

Kreationistien karhunpalvelus

Tähtitieteeseen paneutunut pappi koettaa oikoa myös joidenkin usko-vaisten käsityksiä. Korkean koulutustason Suomestakin löytyy piirejä, joissa Raamattua pidetään myös luonnontieteen oppikirjana.

Tieteenvastaisiin käsityksiin kuuluu esimerkiksi väite maapallon ”raamatullisesti” lasketusta 6000 vuoden iästä. Kreationistit, jotka ovat usein fundamentalisteja, tapaavat vastustaa myös evoluutioteoriaa ja teoriaa alkuräjähdyksestä.

– Alkuräjähdysteoria on tällä hetkellä tieteen tarkin likiarvo siitä, mitä maailmankaikkeuden alussa on tapahtunut. Kaikki tieteenalat, jotka arvioivat maailmankaikkeuden ja meidän maapallomme

ikää, todistavat erittäin pitkistä aikamääristä, miljardeista vuosista.

– Kreationisti luo ahtaat raamit, joiden sisällä tieteen tulisi liikkua, vaikka ympäröivä maailma puhuisi mitä tahansa. On todellinen karhunpalvelus esittää täysin epätieteellisiä ja kestäättömiä väitteitä Raamattuun vedoten. Siten vieraannutetaan varsinkin älykkäitä ja koulutettuja ihmisiä kristinuskosta, Risto Heikkilä varoittaa.

Raamatun arvovalta ei vähene teologin mielestä tippaakaan, jos kristitty kunnioittaa ja arvostaa tieteen tutkimustuloksia.

– Jumala on kaiken Luoja, mutta kreationisteilla menevät puurot ja vellit sekaisin, kun he sekoittavat yliluonnolliset perustelut tieteellisiin näkemyksiin.

Alkuräjähdyksen avartaa

Risto Heikkilä selvittää, että tähtitieteilijöiden mukaan alkuräjähdyksen tapahtui noin 13,7 miljardia vuotta sitten. Laajeneva kaikkeus lähti

liikkeelle tilasta, jossa aine oli puristuneena hyvin pieneen ja käsitämättömän tiiviiseen kasaan.

Alkuräjähdyksen tarkentuva teoria, joka ei vielä selitä kaikkeuden alkua kattavasti. Mistä tuli se aine, joka hirmuisen pienessä tilassa olleena räjähti? Mikä oli se voima, joka sai tuon räjähdysten aikaan? Miksi räjähdys oli niin hallittu kuin se oli? Tällaiset kysymykset jäänevät tieteeltä selittämättömmiksi.

– Kaiken takana on suuri ihmeellinen Luoja, joka on kaiken synnyttänyt ja tälläkin hetkellä pitää sitä yllä, Risto Heikkilä painottaa.

Hänen mielestään tiede ja usko eivät ole vastakkaisia silloin kun ne pysyvät omissa lesteissään. Tiede kertoo maailmasta ja sen ihmeistä.

– Tähtitieteen myötä maailmankuvani on avartunut tavattomasti ja maailmankatsomukseni on saanut aivan uusia piirteitä. Miten paljosta olisinkaan jäänyt paitsi ilman.

Janne Villa

Kiinnostaako tähtitaivas?

Kiehtovatko tähdet ja haluaisitko päästä kiikaroimaan niitä? Tampereen Ursa järjestää yleisönäytäntöjä sunnuntaisin kello 19–21 Kaupin Tähtitornilla.

Tämän vuoden viimeinen näytös on 16. joulukuuta. Näytökset jatkuvat ensi vuonna tammi-kuun alusta maaliskuun loppuun. Sunnuntai-illan yleisönäytöksiin kannattaa saapua paikalle

hyvissä ajoin ennen illan päättöstä.

Osallistumismaksuilla rahoitetaan laitteiston ylläpitoa ja kerätään varoja 1950-luvulta peräisin olevan tähtitornin uudistamiseen. Aikuisten pääsylippu maksaa 4,50 euroa ja lasten 1,50 euroa. Varaa mukaan tasaraha käteisenä. Näytäntöjä järjestetään myös ryhmille tilauksesta.

Tampereen Ursa on Pirkanmaan suurin tähtiharrastusyhdistys, johon kuuluu yli 250 jäsentä. Yhdistyksen ylläpitämä tähtitorni sijaitsee Kaupin ulkoalueen keskellä vesitornin laelalla.

Lisätietoja yhdistyksen toiminnasta ja opastus paikanpäälle:

www.tampereenursa.fi/